

יידישע

פאלקסשטיממע

אָרגאַן פֿיר דיא אינטערעססען דעם יידישען פֿאלקס.

ערשיינט אַם 15. אונד 25. יעדעס מאָנאָטם.

אנגאנסען

ווערדען מיט 50 העללער
פער צוויימאל געשפאל-
טענע פעמיטצילע בע-
רעכנעט.ביילאגען נאך איבער-
איינקאממען.בריעפער אונד געלדענ-
דונגען זינד צו ריכטען
אן דיאRedaction der
Jüdischen Volksstimme
Krakau, Grogasse 62.

פראנומערעאציאן.

אים אינלאנדע:
גאנציהריג — 8 קראנען
" 1/2 יאהריג — 4.
" 1/4 יאהריג — 2.50
אים אויסלאנדע:
גאנציהריג — 10 פראנק
" 1/2 יאהריג — 5.
" 1/4 יאהריג — 3.
פער איינע, קולטוסגעמינג-
דען אונד קארפאראציאנען
אום 1/3 ביללענער.

מאטטא: פאלקסשטיממע אומ גאטעסשטיממע!

Krakau, 15. Februar 1899.

העראויסגעבער אונד רעדאקטער: י. קרעפפעל.

קראקויא, ה' אדר תרנ"ט.

זיא זעלבסט דיא שווערסטען ארבייטען פֿעריכטען, זיא
פֿינדען היעצו קיינע געלעגנהייט אין דעם אינדוסטריע-
ארמען גאליציען.

דאך, איין אַרט פֿאַנד זיך אין גאליציען, וואָ יודען
ארבייט פֿינדען קאָננטען אונד אויך געארבייטעט האָבען.
נון אָבער איזט עס אויך דאָרט אַנדערס געוואָרען, אויך
פֿאַן דאָרט ווערדען זיא פֿערדראַגט אונד פֿעריאָגט. ניכט
איינמאל דיא שווערסטען אונד לעבענסגעפֿאהרליכסטען
ארבייטען לאָססט מאַן דען יודען פֿעריכטען, וועגן אויך
געראַדעצו פֿיר איינען הונגעראָהן. עס איזט — אום מיט
אָבן עזרא צו שפרעכען — אַלס אָב פֿיר זיא מענשען
אָהנע קאָפּפֿע געבאָרען ווערדען, דיא זאָננע גיע אונטער-
געהע אונד דער זענענמאָן זיין מאָרדערישעס ווערקצייג
פֿערראַסטען לאָססט...

ווי שפרעכען דא פֿאַן באַריסלאָו, אום וועלכעס
אָרטע יעטצט איין גאָטהערייט שווענדער יודען ערטאָגט,
וויא ער הערצעררייסענדער אונד מאַרקערשיטטערנדער
ניכט זיין קאָנן. קיינע עלעמענטאַרע קאָמפּאָזיציע האָט
יעמאַלס זאָפּיעל אונגהייל אונד אונגליק צור פֿאַלגע גע-
האַבט, וויא עס יעטצט אין באַריסלאָו העררשט.

עס איזט איינע פֿעסטשטעהענדע אונד היסטאָריש
בעקאַנטע טהאָטאָכע, דאָס דיא מייסטען ענטדעקער
אונד ערפֿינדער, דיא זיך גראָסע פֿערדיענסטע אום דיא
מענשהייט ערוואָרבען האָבען, מיט שנאָדעס אונדאָנק בע-
לאָהנט ווערדען. אָבער אויך דיעזער אונדאָנק האָט איינע
גרענצע אונד דיא ליידענסגעשיכטע דיעזער שעניאלען
מאָננער רייכט בלאָס ביז צו איינעס געוויסען גראַדע הין.
וואָס זיך אָבער יעטצט אין באַריסלאָו צוטראַגט, דאָז
איבערשטייגט שאָן אַללע גרענצען. דאָ מוסס דער מענש-
ליכע פֿערשטאַנד שטיללע שטעהען אונד דער גרייזע רבי
ע קיבא מיט זיינעס בעוואָהרטען. אַללעס שאָן דאָנעווע-
זען! האָלט זיך. דאָ איינע זאָלך עקלאָטאָנטע ווירערלעגונג,

דיא אַכאַנגענטען דער יידישען פֿאַלקס-
שטיממע" ערהאַלטען דיא אונטער אונזערער רעדאָקציאָן
ערשיינענדע מאָנאָטשריפט "יערוואָלעס", וועלכע דער
יידישען ליטעראַטור אונד בעללעטריסטיק געווינדעט איזט,
גראַטס צוגעשיקט.

איין גאָטהערייט אום באַריסלאָו.

דער בעריהמטע יידישע דיכטער אברהם אבן
עזרא בעקלאָנטע אין איינעס געדיכטע זיינע טרויריגע
לאַגע, וויא ער פֿאַם שיקקזאַל שטיעפֿמיטטערליך בעהאַנדעלט
ווירד, פֿאַלגענדערמאַסען: וועגן איך מיט מיטצען האַנדעלן
זאָללטע, ווירדען מענשען אָהנע קאָפּפֿע געבאָרען ווערדען,
ווירדען איך קערצען אין מיינען האַנדעלסקראַם אויפֿנעהמען,
ווירד דיא זאָננע גיע אונטערגעהען, אונד וועגן איך
שטערבעקליידער צו פֿערקויפֿען האָבען זאָללטע, ווירד געמאַנד
מעהר שטערבען. — דיא טרויריגע לאַגע דער גאליצישען
יודען קאָנן פֿירוואָהר ניכט דראָסטשער געשילדערט ווערדען,
אַלס דורך עבען דיעזע וואָרטע אָבן עזרא'ס. אויך זיא
ווערדען פֿאַם שיקקזאַל זאָ שטיעפֿמיטטערליך בעהאַנדעלט,
דאָס יעדער בערוף, דען זיא וואָהלען, מאַג ער אים אַל-
געמיינען נאָך זאָ פֿרוכטבריינגענד זיין, איהנען בריינגט ער
נור, עלענד אונד ענטבעהרונגען. מאַן ברויכט נור אויף דען
האַנדעל הינצואווייזען, פֿאַן דעם דיא מייסטען יודען
גאליציענעס איהרען לעבענסאונטערהאַלט בעציעהען, אָדער
וועניגסטענס בעציעהען מאַכטען. וויא פֿרוכטבריינגענד איזט
דער האַנדעל אין דען אַנדערען אינדוסטריע-רייכען לאַג-
דען אונד וויא זעהט דער האַנדעלסיודע אין גאליציען
אום? איין עלענדער הונגעריגער אים וואָהרען
זינגע דעם וואָרטעס! דאָז נאָך ווירד איהנען אויך דער
האַנדעל נאָך אונד נאָך ענטריססען, נאָך אונד נאָך ווערדען
זיא אויך פֿאַן דיעזעס בערופֿע פֿערדראַגט. וואָס זאָללען
דיעזע הונדערטשוידענדע אַרמען יודען מאַכען? וואָללטען

דעקסטוך, קיין וויין, קיינע ווייסעסען „כערעס“ (חלות), קיינע פֿיש- אָדער פֿלייששפייזען — דענן ניכט איינמאל איבער טראַקענעם בראָד פֿערפֿינען דיעזע לייטע. דער מאָד האָלט אונטער דיעזען יאָמערנעשטאלטען רייכע ערנטע, אינזאָהליגע פֿערוואַנען שטערבען אַם הונגעריפֿוס. וואָס דאָז ענדע דיעזעס עלענדס, דיעזעס יאָמערס, דיעזער טאָטאלען פֿערהונגערונג ויין ווירד, איזט נאר ניכט אַבזוועהען.

אונטער זאָלכען פֿערהאַלטניססען לעבען טויזענדע יידישער פֿאַמיליען אונד דאָ ריהרט זיך קיינע האַנד, אום אַבהילפֿע צו שאַפֿען! מאַן מוסס זיך וואַהרליך אַן דען קאַפֿף גרייפֿען, וועגן מאַן דאַרף דענקט. אין ערסטער רייע וואָרע עס אַללערדינגס פֿאָליכט דעם שטאַטעס, היער העלפֿענד איינצוגרייפֿען, שאַן אום דעם גרונדע, דאָס בייאַ איינעם זאָלכען עלענדע דאָז אויסברעכען איינער עפידעמיע גאר ניכט אויסגעשלאָסען איזט, וועלכע פֿיר דאָז גאַנצע לאַנד געפֿאַהרדראָהענד זיין קאָנטע. אַבער דאָ דער שטאַט קיינע האַנד ריהרט, אום אַבהילפֿע צו שאַפֿען, איזט עס פֿאָליכט דער יודען זעלבסט, איהרען אונגליקליכען ברידערן צו העלפֿען. וואָ זינד גון אינזערע „גראַססען“, אונזערע וואַהלטהאַטער? עס האַנדעלט זיך היער בייליכע ניכט אום אַלמאָזען, אום מאָמענטאַנע אונטערשטימונג; דיאָ באָריסלאָווער יודען זינד צו יעד- וועדער אַרבייט, זאָנאַר צו דער שווערסטען, פֿאַהיג אונד געאייגנעט. זיאָ פֿערלאַנגען בלאָס אַלס אַרביי- טער אַויפֿגענאָמען צו ווערען, דאָמיט זיאָ מיט איהרער האַנדע אַרבייט איהרען לעבענסאונטערהאַלט פֿערדינען קאָנטען. זייט יאָהר אונד טאָג ווירד אַן דען באַראָן ראָטהשילד אונד אַן דען ריטער פֿאַן גוטמאַן מיט דער ביטטע העראַנגעטרעטען, זיאָ מאָגען דיאָ באָריסלאָווער יודען אין איהרען קאַהלענגרובען אַלס אַרבייטער אַויפֿ- געהומען. ביזער ליידער אָהנע ערפֿאַלג. פֿיעללייכט נאָללט דער יעמט אַויס באָריסלאָווער ערמאָגען- דענאָטהשרייאַ אַויך אין איהרען אָהרען, אום איהרע הערצען צו ערוויכען, דער בעשיידענען ביטטע דיעזער איהרער אַרמען ברידער צו ווילפֿאַהרען!!

פֿאַן דעם זעליגען באַראָן הירש ווירד ערצאָהלט, ער זיאָ איינסט מיט דעם קיעווער צוקערפֿאַבריקאַנטען לאַזאַר בראָדצקי אין קאַרלסבאָד צוזאַמענגעטראַפֿען. בראָדצקי ערצאָהלטע איהם, ער האָבע אין קיעוו איין איוראַעליטישעם שפּיטאַל מיט 200 בעטטען געשטיפֿטעט. באַראָן הירש פֿראַגטע איהן: וועפֿיעל אַרבייטער בעשאַפֿ- טיגען זיאָ אין איהרער פֿאַבריק? — 500, ערווידערטע בראָדצקי. — בעפֿינדען זיך דאָרנטער אַויך יודען? — ניין! — מיין לעבער פֿריינד, זאָמע נון דער באַראָן, זיאָ טהאַטען פֿיעל בעסער, יודען אַלס אַרבייטער אין איהרער פֿאַבריק צו בעשאַפֿטיגען, אַנשטאַט פֿיר זיאָ וואַהלטהאַ- טיגע שטיפֿטונגען צו ערריכטען. — דיעזע וואָרטע מאָגען אונזערע „גראַססען“ איינמאל דאָך בעהערציגען; שטיפֿטונגען זינד זעהר שאַן אונד עדעל, אַבער זיאָ ערפֿיללען ניכט

דאָס ער זעלבסט פֿעראַנלאָסונג פֿינדען דירפֿטע, אַן דער אונאומשטאַסליכקייט זיינעם גרונדזאַטצעס צו צווייפֿעלן.

באָריסלאָו וואָר פֿאַר עטוואַ 4 דעצענניען איין קליי- נעם דאָרף, דעססען גאַמען זעלבסט גאר מאַכעם פֿאַרציג- ליכען געאַגראַפֿען אונבעקאַנט וואָר. יודען, דאָרנטער דער אים פֿאַריאָהרע פֿערשטאַרבענע אַברהם שריינער אַויס דראָהאַביטש, האָבען דאָרט דיאָ שאַטצע אַן ערדוואַכס אונד ראָהאַל ענטדעקט; זיאָ האָבען באָריסלאָו צו זיינער וועלטבעריהמטהייט פֿערהאַלפֿען אונד זיאָ וואָרען דיאָ שאַפֿער אונד בעגרינדער דיעזער אינדוסטריע אין גאליציען, דיאָ יאָהרליך דעם לאַנדע מיליאָנען אייג- טראַנט. — אונד וועלכען לאָחן ערנטעטען זיאָ היעפֿיר? מיט אַויסנאַהמע דער ערסטען יאָהרע וואָר באָריסלאָו פֿיר דיאָ יודען קיינעפֿוועגס איינע גליקסגרובע; אַבער וועניגסטענס האָבען יודען דאָרט בעשאַפֿטיגונג געפֿונדען. טויזענדע יידישע פֿאַמיליען האָבען דאָז נאָטהווענדיגסטע פֿיר איהרען לעבענסאונטערהאַלט דאָרט פֿערדינעט, וועגן אַויך אונטער האַרטער אונד לעבענסגעפֿאַהרליכער אַרבייט. אַלליין, אַויך דיעזע לאַנגע אָנדערטע זיך גאר באַלד. דיאָ מייסטען גרו- בען וואָרדען פֿאַן ניכטיודען ערוואַרבען אונד דיאָ יידישען אַרבייטער פֿאַנדען אימער וועניגער אַויפֿנאַהמע. טראַטצ- דעם אַבער וואָרען נאָך ביז אין דער לעצטען צייט עט- וואַ 5000 יודען אין דען ערדוואַכסגרובען אַלס אַרבייטער בעשאַפֿטיגט.

דאָ וואָרדען פֿאַר יאָהרעספֿריסט דיאָנייען בערגבויעפֿאַר- שריפֿטען ערלאָססען, וועלכען צופֿאַלגע צווישען דען איינצעל- נען שאַכטען 60 מעטער פֿרייער רוים זיין מוסס. דאָ דיאָ מייסטען שאַכטע ביז דאָהין האָרט אַנאייגאַנדער לאַגען, מוססטע אַינפֿאַלגע דיעזער פֿאַרשריפֿטען דער בעטריעב פֿאַן עטוואַ דרייאַ פֿיערטעל דער בעשמעהענדען שאַכטע איינגעשטעללט ווערען, וואָדורך דיאָ מייסטען אַרבייטער גאַנץ בעשאַפֿטיגונגסלאָז געוואָרען זינד.

דיעזער שטאַנד דער דינגע דויערט שאַן ביינאַהע איין יאָהר. געראַדעצו האַרשטרייבענד זינד דיאָ שילדע- רונגען, דיאָ אַויגענצייגען איבער דען יאָמערפֿאַללען צו- שטאַנד דיעזער אונגליקליכען געשאַפֿע ענטווערפֿען. „דאָז גאַנצע ביסכען אַרמוטה“, וואָ דער פֿאַלקסאויסדרוק לוי- טעט — דאָז הייסט: איהרע וועניגען האָבעליגקייטען — האָבען זיאָ בערייט צו געלד געמאַכט, אום איהר לעבען פֿריסטען צו קאָנען, יעמט שטעהען זיאָ נון פֿאַן אַללעם ענטבלאַסט דאָ, אַם הונגערטוכע נאָגענד. שטאַרקע, אַר- בייטפֿאַהיגע מאָנער שלייכען וואָ שאַטטען העראַום, הונגערנד אונד פֿערצווייפֿעלנד, אַויססער שטאַנדע, דען הונ- גער איהרער נאָך בראָד שרייענדען קינדער צו שטיללען; זיאָ קענען וועדער סאַבאַטה נאָך פֿייערטאָג, זיאָ האָבען ניכטס, דיעזע הייליגען טאָגע אין טראַדיציאָנעללער ווייזע בעגעהען צו קאָנען; קיין ליכט ערהעללט אַויך אַן דיעזען טאָגען דיאָ פֿינסטערניס אין איהרען קליינען, ענגען אונד פֿייכטען וואָהנונגען; דען טיש ציערט קיין בלאַנקעס

דירפֿטע עס דער רעניערונג געלינגען, איהרען וויללען דורכצוזעצטען.

„דרייפֿוס — אונד קיין ענדע“ הייססט עס זאָוואָהל אין פֿראַנקרייך אַלס אויך אין דער גאַנצען וועלט. דיא שטראַפֿאַממער דעם קאַססאַציאָנסהאַפֿעס האַטטע בערייטס איהרע אונטערזוכונג אין דער דרייפֿוס-אַנגעלעגנהייט צו ענדע געפֿיהרט, נון ווירד דיא געשיכטע וויעדער פֿאַן נייעם בענינגען. גלויבט עטוואַ דיא פֿראַנצאָזישע רעניערונג אונד דיא גענעראַלע, אויף דיעזער ווייזע דעם גאַנצען דרייפֿוס-רוממעל איין ענדע צו מאַכען? גלויבען זיא דאָרויך דיא אויפֿגערגעטען גייסטער צו בערוהיגען אונד דיא ערהימטען געמיטהער צו בעזאָנפֿטיגען? וועלכע זעלבסטטיישונג! אויף איהנען לאַססט זיך מיט רעכט דיא ראַמיש-ביזאַנטינישע פֿאַרמעל אָנפֿיהרען: *Ubi solitudinem faciunt, pacam*, „זיא זעהען דאָרט פּאַציפֿיצירונג, וואָ אַללעס צו איינער איינגאָדע ווירד“. ניכט רוהע אונד אָרדנונג טרעטען אין פֿראַנקרייך איין, זאָנדערן אויף אַללען געביעטען דעם אָפֿגענטליכען לעבענס ווירד איינע שטאַננאַציאָן, איין שטילשטאַנד איינטרעטען, דער אָן דיא איינגאָדע געמאָהנען ווערדע. אינפֿאַלגע דעססען ווירד דער גלויבע אָן דער פֿראַנצאָזישען יוסטיץ ערשיטטערט, ניממאָד ווירד מעהר אים פֿערטרויען אויף ווין גוטעס רעכט אין פֿראַנקרייך עטוואַס אונטערנעמען קאָננען אָדער וואָללען.

דאָ איזט דיא פּאַציפֿיצירונג, דיא דיא רעניערונג אַנצו-שטרעבען גלויבט, דורך וועלכע אַכער דעם רייכע אונגהיילכאַרע וואונדען געשלאָגען ווערדען. דיא גערעכטיגקייט, דיא וואָהר-הייט ווערדען איינגעזאָרגט אונד דיא רעניערונג, דיא פֿראַנצאָזישע קאָממער האַלטען איהנען אייגען ניכטס וועניגער אַלס שאַנען נאָכרוף.

וואַס ווירד נון דאָ שיקזאַל דעם אונגליקליכען דרייפֿוס זיין? — ער בעפֿינדעט זיך אין גוטער געזעלל-שאַפֿט: מיט איהם איזט אויך דיא וואָהרהייט, דיא גע-רעכטיגקייט, דאָ רעכט נאָך דער טייפֿעלסאינזעל פֿערבאַננט וואָרדען. עבענזאָ ווואַ ניממאָד אָן דעם ענדליכען ויענע דיעזער לעטצטערען צווייפֿעלן קאָנן, עבענזאָ דאָרף ניממאָד אָן זיינער ענדליכען רעהאַביליטירונג צווייפֿעלן. זיין קלאַנג-רוף ווירד ווואַ דיא „קראַניכע דעם איבֿיקוס“ זיינע מאָרדער פֿערפֿאַלגען, ביז איהרע רוכלאָזע טהאַט אָן דען טאַג קאָממען ווירדע. געשיעהט דאָ נאָך ביא ויינעם לעבען, דאַנן ווירד ער אַלס טריאומפֿאַטאָר הייסקעהרען; זאָללעט ער מיטטלערוויילע דעם מאָרדערישען קלימאַ אָדער איינער רוכלאָזען מאָרדערהאַנד צום אָפֿפֿער פֿאַללען — דאַנן ווירד זיין נאַמע אין דער געשיכטע אין דער רייחע דערייניגען מאָרטירער פֿערעוויגט ווערדען, דיא פֿיר דיא וואָהרהייט אונד גערעכטיגקייט געליטטען אונד געשמירטען האַבען. יעדענפֿאַללס איזט זיין שיקזאַל מיט דעמיעניגען דער האַכסטען גיטער דער מענשהייט ענג פֿערקניפֿט — עס דאָרף אונז דעסהאַלב אום דאָסעלכע ניכט באַנגע זיין.

דיא געמיינדעראַטהעס-וואָהרען אין לעמבערג.

לעמבערג, 14. פעברע.

עס דירפֿטע גאָר מאַנכעס זאָנדערבאַר ערשיינען, דיא געמיינדעראַטהעס-וואָהרען אין דער גאַליצישען הויפטשטאָדט צום געגענשטאַנדע איינעם אַרטיקעלס אין איינעם יידישען בלאַטטע צו מאַכען. וואַס געהט דאָ דיא יודען אָן? אין דער מעטראָפּאָל גאַליציענס געהען דיא וואָהרען אין דען געמיינ-דעראַטהע ניכט אונטער דער פּאַראָלע „פֿיר אָדער געגען דיא יודען“ פֿאַר זיך; וואָהל גיבט עס אויך היער אַנטיסעמי-

איממער איהרען צוועקק. דען יודען אַרבייטסגעלעגנהייט צו פֿערשאַפֿען, דאָ איזט פֿיעל ראַציאָנעללער, היילברין-גענדער אונד אויך — פּראַקטישער.

„דרייפֿוס — אונד קיין ענדע“.

דאָ פֿיינע ויענט, דאָ ערלע פֿאַללט, אונד מוטא אונד טרויע פֿערדערען; דיא שורקען זינד דיא העררען דער וועלט — אויף, גאָטהען, לאַססט אונז שטערבען! (שעליס ראָדן: קאַמפֿע אום יאָס.)

ווענן ניכט אין יעדעם פֿראַנצאָזישען הערצען זיך איין ביסכען דייטשענהאַסס פֿאַרפֿאַנדע, זאָ מיססטען אַללע ערלען גייסטער פֿראַנקרייכס יעטצט אים כאָרום דיעזע וואָרטע דעם דייטשען גאַציאָנאַליכטערס אַנשטאַטט דער „מאָרעלליזע“ אַנשטיממען. קיינע פֿרייהייט, קיינע גערעכטיגקייט, קיינע וואָהרהייט מעהר אין פֿראַנקרייך — נור לוג אונד טרוג, פֿאַלשהייט אונד באָזהייט האַבען דאָ איהרע רעזידענץ אויפֿגעשלאָגען אונד זיא העררשען אַכסאָלוט, אויטאָקראַטיש אין דיעזער רעפּובליק, אויטאָקראַטישער אַלס יעמאַלס איין בורבאַנען-קאָניג. ווענן קאָניג לודוויג דער פֿיערצענטע געזאָגט האַטטע: „דער שטאַטט בין איך“, זאָ זאָנען הייטע דיא שורקישען פֿראַנצאָזישען גענעראַלע דאָסעלכע: „דער שטאַטט זינד וויר!“ זיא קאָפֿירען אויך דיא וואָרטע דער בעריכטיגטען מאַרקיוזע פּאַמפֿאָדור: „נאָך אונז דיא זינט-פֿלוטה“ — נור דאָס אין איהרען צייטען, ביא איהרעם לעבען דיא וואָהרהייט ניכט ענטדעקט ווירד; וואַס שפּאַטער זיין ווירד, וועלכע פֿאַלגען איינטרעטען מיססטען — דאָ-ריבער מאַכען זיא זיך קיינע זאָרגען. אונד דאָ פֿראַנצאָזישע פֿאַלק יובעלט איהנען צו, דיא פֿראַנצאָזישע רעניערונג, דיא פֿראַנצאָזישע קאָממער בייגט זיך איהרעם מאַכטוואָרטע — וואַס בלייבט נון דען ערלען גייסטערן פֿראַנקרייכס, דען מאַננערן, דיא איהר פֿאַטערלאַנד ליעכען אַכער דיא וואָהר-הייט נאָך מעהר, וואַס בלייבט איהנען דענן אַנדערס איכריג, אַלס געמיינזאַם יענען רעזיגנירטען רוף אויסצושטאַמסען, דען פֿעליקס דאָהן דען גאָטהען פֿאַר ראָם אין דען מונד לענמען?!

נון איזט דער שליוער געליפֿטעט וואָרדען איבער דאָ אונטערהאַרטע פֿאַרגעהען דער רעניערונג, דער שטראַפֿאַממער דעם קאַססאַציאָנסהאַפֿעס דאָ רעווייאָנספֿערפֿאַהרען אים דרייפֿוס-פּראָצעסעס אַכצונעהמען אונד דאָסעלכע דען פֿעראייניגטען קאָממערן צו איבערגעבען. מעהרערע גענעראַלע האַבען דיא ערקלאָרונג אַכגעגעבען, זיא ווערדען קאָללעקטיוו איהרע דעמיסטיאָן איבעררייכען, ווענן דאָ רעווייאָנספֿערפֿאַהרען ווייטער דער שטראַפֿאַממער דעם קאַססאַציאָנסהאַפֿעס איבערלאַססען ווירד. דיעזעס מערראַ-ריזמוס האַט זיך דיא רעניערונג געבייגט אונד דיא בעטערפֿענדיג פֿאַרלאָנגע איינגעבראַכט. דיא קאָממיססיאָן, דער דאָ גאַנצע אַקטענמאַטעריאַל מיטגעטהיילט וואָרדע, פֿאַנד, דאָס געגען דיא מיטגליעדער דער שטראַפֿאַממער ניכט דער גערינגסטע פֿערדאַכט פֿאַרליענט אונד לעהנטע דיא פֿאַרלאָנגע אַב. אין דער קאָממער הינגעגען אַרבייטעטע דיא רעניערונג מיט האַכדרוקק, אינדעם זיא דיא פֿער-טרויענספֿראַנגע אויפֿגעוואָרפֿען האַט אונד ערלאָנגט דאָרויך איינע מאַיאָריטאַט פֿאַן 166 שטיממען. פֿיר דיא רעווי-זאָנספֿריינדע בלייבט נור נאָך איינע האַפֿפֿנונג: דער סענאַט, וועלכער ביז הייטע דער רעניערונגספֿאַרלאָנגע זיינע צושטימונג ניכט געגעבען האַט. אַכער אויך דיעזע האַפֿפֿנונג איזט איינע זעהר גערינגע. אויך אים סענאַט

געמיינדעראטהע פערדראגנט, זא ווירד אויך דאסזעלבע באלד אין דער פראווינק געשעהען אונד דיא יודען ווערדען דען נישט יידישען פערטרעטונגען אויף גאנצע אדער אונגאנצע אויסגע- לעפערט זיין. וועלכעם שיקקאל אין דיעזעס פאללע איהרער האררט, דאז דירפטע אלל דעניעניגען נישט אונבעקאנט זיין, דיא קיינע פאגעל-שטרויסס-פאליטיק טרייבען, אינדעס זיא דען קאפף אין דען זאנד שטעקען אונד זיך איללוייאנען הינגעבען. דיא צייט איזט ערנסט, ערנסטער דענן יע; מאנען דיא יודען לעמבערגס זיך דיעס פאר אויגען האלטען אונד דאנאך איהרע קאנדידאטען גאמינירען. דיא פערטרעטער דער יודען מיססען הייטע מאנער מיט שטארקעס ריקקגראט אונד ענערגישעס וויללען זיין, דיא דאז מאנדאט איינעס געמיינדעראטהעס נישט בלאס אלס עהרענשטעללע בעטראכטען, פיעלמעהר פאן דער איבערצייגונג דורכדרינגען זיין מיססען, דאס זיא דא אויף איינעס וואכפאסטען געשטעללט ווארדען זינד אונד דאריבער צו וואכען האבען, דאס איהרען מאנדאטען קיין אונרעכט גע- שעהע. לייזערטער אונד מאנער מיט שוואכען נערווען אונד שוואכעס מוטע געהארען הייטע נישט אין דען געמיינדעראטהע.

Dr. J.

בריעף אויס לאנדאן.

דיא יודען, שפעציעלל דיעניגען דעס אסטענס, זינד דאך אין דער טהאט איין צערועטצענדעס עלעמענט. קוים צייגען זיא זיך אירגענדווא, דאןן איזט אללע רוהע אונד געמיטהליכקייט דאהין, דאז מוססטען אויך דיא יודען ענגלאנדס ערפאהרען. רוהיג אונד געמיטהליך לעבטען זיא אימער, ערפרייטען זיך איינעס אללגעמיינען וואהלשטאנדעס, האטטען ציטריט צו אללען קלובס אונד געזעלשאפטסקרייזען, בעזאסען יאכטען, רענפערדע אונד יאגדוואלדער — דא בעגאנען דיא יודען דעס אסטענס, אויס רוסלאנד, רומאניען אונד גאליציען דאז געזע- נעטע אלביאן צו איבערפלוטעהן אונד דיא רוהע דער ענגלישען יודען וואר דאהין. מיט אייגענען אויגען מוססטען זיא נון דיעזע בלייבען, אכנעהארטען געזיכטער זעהען, דיא אין דען ענגען גאססען דעס „אסטענר“ אונד דעס „וויטשאפעל“ (יודענ- קווארטירער אין לאנדאן) אין קליינען, פינסטערען אונד פייכטען וואהנונגען צוזאמגעדראגט אונד צוזאמגעפערט זינד אונד דיא שווערסטען ארכייטען אום דיא גערינגסטע ענטלאה- נונג פערריכטען; מיט אייגענען אהרען מוססטען זיא דיא יאם- מערליכען קלאגען דיעזער איהרער גלויבענסברידער איבער דאז הארטע לאז, דאז איהנען צוטהייל ווארד, הארען. אונד נאך מעהר! זיא מוססטען זיך דאצו בעקוועמען, היע אונד דא פאן דיעזען אונגליקליכען געשאפטען אום הילפע אנגערופען צו ווערדען, אונד אויך היע אונד דא איהרעטוועגען אין דער פרעס- סע גאר מאנכען העטצארטיקעל צו לעזען. דאצו קאס נאך דער ציאניזמוס דיעזער לייטע. וואהל ווארען דיא ענגלישען יודען אויך פארהער שאן ציאניסטען, אבער בלאס זאגענאנטע „פילאנטראפישע ציאניסטען“. דיא רוססישען יודען נון האבען דען „פאליטישען“ ציאניזמוס מיט זיך געבראכט, דער זיך צו- ווילען גאר לארמענד אונד אויפוועהן עררעגענד געבערדעט אונד דיא רוהע דער „איינהיימישען“ יודען שטארט.

דאז זינד נון נאטהווענדיגע איבעל, דיא מאן וואהל אדער איבעל אלס איינע שיקקונג פאס היממעל בעטראכטען אונד מיט איהנען רעכנען מוסס. אונד ער ענגלישען „גראססען“ מאכטען זיך מיט אללעם לאכענסווערטהעס אייפער דאראן, דאז עלענד אונטער דען יודען זא ווייט אלס מאגליך צו לינדערן אונד עס ווארדען פיעלע פילאנטראפישע פעראיינע אונד שטיפטונגען געגרינדעט; אס ליעבסטען איזט עס איהנען אבער, ווענן איינע היכשע אנצאהל יודען איבער דיא גרענצע פארטגעשאפט ווירד.

מישע קאנדידאטען; דיעזע האבען אבער זא וועניג אויסזיכט אויף ערפאלג, דאס זיך נעמאנד מיט איהנען בעשאפטונג. ווארום זאלל זיך געראדע איין יידישעס בלאטט מיט איהרער עקסיסטענץ בעפאסטען? — אונד דאך האבען דיא יודען גאר מאנכען וויכטיגען גרונד, זיך מיט דען ענדע דיעזעס מאנאטס שטאטטפירנדענדען געמיינדעראטהעס-וואהלען ערנסטליך צו בע- שאפטונגען, וואללען זיא זיך גאר מאנכע ארגע ענטשייטונג אונד קראנקונג ערשפארען. וויר וואללען האפען, דאס דיא יודען אונזערער געמיינדע ווייט דען לעטצטען וואהלען היער קליגער געווארדען זינד אונד דיא דאמאליגען פארגאנגע זיך נישט וויעדערהאלען ווערדען.

דיא יודענשאפט לעמבערגס בילדעט ביינאהע איין דריטטעל דער געזאמטמטבעפאלקערונג. פאן רעכטשוועגען גע- ביהרטע עס, דאס איהנען אין דער געמיינדעפערטרעטונג איינע ענטשפערעכענדע אנצאהל פאן מאנדאטען איבערלאסען ווערדען זאללעט, דאז ווירדע אים פערצענטועללען פערהאלט- ניססע עטווא 30 אויסמאכען. טראצדעס אבער זאססען אים געמיינדעראטהע שטעטס נור 18 יודען אונד בעשיידען וויא דיא יודען נון איינמאל זינד, בעגניגטען זיא זיך דאמיט אונד גאכען זיך צופריעדען. איבער דיעזע יידישען געמיינדעראטהע צו שפרעכען, ווארע צוואר זעהר פערלאקקענד, עס גיכט אונטער דענזעלבען גאר מאנכער, דער אללעס עהער אלס איין פערטרעטער דער יודען איזט; אבער דאז וויא פיר איינע אנדערע געלעגענ- הייט פארבעהאלטען. גענוג דאראן, דען יודען ווארדע פאן דעס צענטראלוואהל-קאמיטע שטעטס דיא נאמינירונג דער 18 קאנדידאטען איינגעריימט, דיא אויך אימער געוואהלט ווארדען. דא עראיינגעמט זיך נון בייא דען לעטצטען וואהלען, דאס פאן דען 18 יידישען קאנדידאטען אים ערסטען וואהל- גאנגע בלאס איין איינציגער געוואהלט ווארדע אונד ערסט בייא דען שטיכוואהלען קאננטען נאך 10 מאנדאטע דען יודען „גערעטטעט“ ווערדען. יעדענפאלס אבער איזט דיא צאהל דער יידישען געמיינדעראטהע פאן 18 אויף 11 געזונקען. וועססען שולד וואר דאז אבער? קיינעסוועגס דיעניגע דער אנטיסעמיטען, זאנדערן — טרויריג אבער וואהר — דער יודען זעלבסט! — פאן פארטשריטטליכער זייטע ווארדע דער ראכבינער דר. קארץ אלס געמיינדעראטהעס-קאנדידאט נאמי- נירט; דיא ארטהאדאקסען יודען וואללען נון אויך דען ארט- האדאקסען ראכבינער שטעלעס אין דיא געמיינדעפער- טרעטונג געוואהלט זעהען. עס קאס דאדורך צור אונאייניגקייט אונד אינפאלגעדעססען צור שטיממען-צערשפליטערונג בייא דען וואהלען, דערען ערגעכניסס דיא שוואכונג דער יידישען פערטרעטונג אים געמיינדעראטהע וואר.

זאלל זיך דאסזעלבע שוישפיעל יעמטצט וויעדערהאלען? דיעזע פראגע מיססען זיך דיא „פיהרער“ דער לעמבערגער יודענשאפט דיעסמאל פארלעגען, בעפאר דיא יידישען קאנדי- דאטען נאמינירט ווערדען; זיא דירפען נישט פערגעססען, דאס דיא לאגע דער יודען אין גאליציען, וויא נישט מינדער אין לעמבערג, יעמטצט איינע גאנץ אנדערע איזט אלס פאר דרייא יאהרען. דיא פארגאנגע בייא דער שפארקאסע האבען דאז אס דייטליכסטען געצייגט. האט זיך דאמאלס דער יודענאהאס וועניג- סטענס פערשאפט הינטער איינעם פייגענבלאטטע פערבארגען געהאלטען, יעמטצט ערהעכט דיעזע שלאנגע גאנץ אונפערבלימט איהר הויפט, דען יודען פערניכטונג ורטהענד. מעהר דענן יע איזט עס אלוץ פיר דיא יודען נאטהווענדיג, אין דען אויטאנאמען געמיינדעקארפערשאפטען איינע געניגענדע אונד פערלאססליכע פערטרעטונג צו בעזיטצען. דאז ביישפיעל דער לאנדעס-הויפט- שטאדט ווירד אונד קאנן אויף דיא פראווינצשטאדטע נישט אהנע איינפלוסס בלייבען; ווערדען דא דיא יודען אויס דעם

א מאל אין חדר אונד לערנען ווייטער ביז אכט אדער ניין אהר אין דער נאכט. זיין לערנען אלזא פון צוועלף ביז דרייצעהן שטונדען אונד וואס נאך שליםמער איז, א גרויסען טהייל פון דיעזער צייט בריינגען זיין צוא אין פלעצער, וועלכע זענען אפשר נישט נאנץ ריינליך אונד געוונד.

צוא ליעב דעם ווייל דיא קינדער לערנען צוא לאנג אין דיא חדרים, פארלאנגט דער אינספעקטאר פון דער רעגירונג אז מען זאל וועניגער צייט לערנען מיט דיא קינדער אין סקוהל. דיא קאמיטע איבערלייגט זיך דיא זאך זעהר פארזיכטיג. זיין ווערדען מסתמא פאלגען דעם אינספעקטאר אונד פארקירצען דיא שוהל-צייט ווען דיא קינדער וועלען אזוי לאנג בלייבען אין דיא חדרים וויא ביז איצט. אבער דאס רעזולטאט פון דעם וועט זיין אז דיא קינדער וועלען מיעזן בלייבען מעהר יאהרען אין סקוהל איידער זיין קענען פאסען. דערפון וועט איהר עלטערן אס מייסטען ליידען ווארום שפעטער ווען איהר וואלט געקאנט עפס ערווארטען א שטיקעל הילף פון אייערע קינדער וועלען זיין מיעזן געהען אין סקוהל.

איך פרגען איך, הייסט עס נישט פארלאנגען צו פיעל פון יונגע קינדער? שאדען נישט די פיעלע שטונדען אין חדר צו דעם געוונד? דא נישט לאנג האט דער דאקטאר שארשטיין ערקלעהרט עפענטליך אז זיין ערפאהרונג אין לאנדאן האספיטאל האט איהם איבערצייגט אז דיא חדרים וואינירען נעביך דעם געוונד פון דיא יונגע קינדער, דאס קערפער זאמאחל וויא גייסט ווערען אבגעשוואכט אין דיא חדרים אונד דעסוועגען ווען איינס ווירד הלילה קראנק אפילו מיט א גיוועהנליכע קראנקהייט האט נעביך דאס קינד קיין כח נישט דיא קראנקהייט אריבער צוא טראגען.

איך שעץ זייער טייער דיא מאטיווען אייערע וואס איהר ווילט האבען אז אייערע קינדער זאללען א סך קענען, אבער ערלייכט מיר איך צוא זאגען אז אייער האנדלונגען ווינען דאך נישט זעהר קלוג. איך בין געוויס נישט דערגעגען אונד האלט איך נישט פיר צוא גערינג דעם רעליגיעזען אונטערריכט פון אייערע קינדער, אבער איך ערלייב מיר צוא גלויבען אז דער רעליגיאנאס אונטערריכט וואס דיא קינדער בעקומען אין פריה סקוהל איז גענוג. עס ווירד דאָרט געלערנט גוט העברעאיש אונד אידישע רעליגיאן נאך איינעם פלאן פון טשיעף רבי דר. אדלער, א סך שטונדען ווירד געגעבען אין העברעאיש לעזען, איבערזעצען, ביבלישע געשיכטע, העברעאיש גראמאטיק, דיא בעדייטונגען פון אלע ימים טובים, פֿעסט אדער פֿאסט-טאגען פון יאהר וויא איבערהויפט דיא מאראלישע זיטטליכ-קייטסלעהרען פון דער אידישער רעליגיאן, אזא רעליגיאנאס אונטער-ריכט, איך זאלטע מיינען, מוז יעדען צו פֿירדען שטעללען.

אבער ווען איהר צו דעם איבערגעגענגענעם אונטערריכט נאך צו לייגט, נאך מעהר אונד מעהר, רואנירט איהר דיא צוקונפט פון אייערע קינדערלאך. וויא אזוי זאלען זיין לערנען אין סקוהל ווען איידער זיין קומען נאך אין סקוהל זיינען זיין שוין פֿארמאטערט פֿון פֿריהער, צו ליעב דעם מאכען זיין נישט קיינע פֿארשריטע, אונד דער סוף דערפון איז ענטוועדער איהר געהט ארויס אייערע קינדער פֿאר דער צייט איידער זיין האבען געהאט צייט צו לערנען אלעס וואס א ציוויליזירטער מענטש בעדארף צו וויסען אדער זיין בלייבען אין סקוהל לענגער אלס דאס געווען פֿארלאנגט אונד דא-דורך פֿארלירט דאס קינד אונד איהר א סך צייט אונד נוצליכע צייט, אונד ווען דאס קינד וואכסט אויף אונד ווילט לערנען א טרייד איז ער נישט גענוג פֿארבערייטעט דערצו אונד אנשטאט צו געהן פֿאר-ווערטס זינקט ער אונטער אין דיא קלאסע פֿון אונגעשיקטע אונד שלעכט בעזאחלטע ארבייטער.

איך ביטע זיין דארום מיינע ווערטער זיך צו נעהמען צום הערצען, נעהמט ארויס אייערע קינדער פֿון דיא חדרים און ווען דאס איז נישט מעגליך לכל הפחות לאזט נישט צו זיין זאללען זיין צו פיעל שטונדען דעם טאג. דיא קינדער ווערדען דאן אויפֿוואכסען געוונד אונד שטארק, אין יעדער הינזיכט פֿעהיג אונד געשיקט צו מאכען

וואָהין? דאָז איזט נישט פֿאן בעלאנג; נאָך ציפערן, אַטעריקאַ, פּאַלאַסטינאַ, יא אױך נאָך זידיאפּריקאַ. נור אין ענגלאַנד זאָללען זיין נישט בלייבען. טראַטצדעס אַבער בלייבט איממער נאָך איינע גראַסעסע אַנצאַהל יודען אין לאַנדאָן אונד אַנדערען שטאָדטען צוריק אונד אַללע האַנדע זינד פֿאַלל אַרבייט, דעני-זעלבען צו ערמאָגליכען, היער נייע עקסיסטענצען צו גרינדען. אױך פֿיר דיא יוגענד 'ווירד אייפֿריג געזאָרגט. דיעזעלבע זאָלל נישט מעהר זאָ אַהנע יעדעס וויסען אונד אַהנע יעדען בערוף ערצאָגען ווערדען, עס ווערדען שולען געגרינדעט, אום דיא העראַנוואַכסענדע גענעראַציען אויסצובילדען. וועניגסטענס איהנען דיא עלעמענטארען בילדונגסגעשטאַנדע אונד דיא לאַנדעסשפּראַכע בייצוכרינגען. אַס בעקאַנטעסטען איזט דיא זאַגענאַנטע, פֿריישולע, וועלכע איינע דער גראַססטען דער וועלט איזט אונד אונטער דעם פּראָטעקטאָראַטע דעם באַראַנס ראַטהשילד שטעהט. אַבער זעהע דאָ! דיא רוססישען יודען וואָללען זיך מיט דיעזער שולע נישט בעגניגען, זיין זינד זאָ, האַרטנאַקסיג אונד בעהאַרען דורכאויס דאָרויף, דאָז איה-רע קינדער אױך איינע רעליגיאָזע ערציעהונג געניעסען זאָל-לען. צו דיעזעס צוועקע שיקען זיין איהרע קינדער אויססער אין דער שולע נאָך אינס 'חדר'. עס בעשטעהען אין לאַנדאָן אייניגע הונדערט, 'חדרים' מיט 255 מלמדים, פֿאן וועלכען 140 אים זשאַרגאן אונטערריכטען. פֿאן דען 3000 קינדערן, וועלכע דיא 'פֿריישולע' בעזוכען, געניעסען עטוואַ 2000 אױך אונ-טערריכט אים 'חדר'. לאָרד ראָטהשילד, וועלכע אױך אום דאָז פֿיזישע וואָהל דער יוגענד בעזאָרגט איזט, האַט נון איין ציר-קולאַר אים ענגלישען אונד זשאַרגאן ערלאַסען, וועלכעס אין טויווענדען עקסעספּלאַרען אן דיא עלטערן אונד אן דיא קינדער פֿערטהיילט' וואורדע. דאָסעלבע ויין היער אים זשאַרגאן וואָרטליך אַבערדורקט:

ליעבער פֿריינד.

איך האב מיט איהנען צו ריידען עטליכע ווערטער וואס זענען נוגע צום געוונד אונד וואהל-בעפֿינדען פֿון אייערע אינגלאך, ווערטער וועלכע זענען נוגע צו זייערע קערפערליכע אונד גייסטיגע ענט-וויקלונג אין דער צוקונפט.

איך ווייס וואהל וויא אידישע עלטערן ליעבען זייערע קינדער, וויא זיין זענען שטענדיג בעזארגט פֿיר זיין אידישע עלטערן ארביי-טען כמעט שטענדיג נור פֿיר זייערע קינדער, ברינגען דען גרעסטען אפפֿער כדי זיין אויף צו אדעווען אונד זיין מגדל צו זיין לתורה ולמעשים טובים, כדי אז ווען זיין וואכסען אויף זאלען זיין זיין אנשטענדיגע מענשען אונד ריכטיגע יודים.

אבער עס קומט מיר פֿאר אז איהר טהוט אביסעל צו פיעל אין אייער בעשטערעבונג אונד שאדעט אייער קינדערס געוונד ווען איהר שיקט זיין אין דיא חדרים זיין זאללען דארטען זיין אזוי פיעל שטונדען אין טאג. דיא דזשענטעלמען וועלכע קומען בעזוכען דיא סקוהל האבען באמערקט אז דיא קינדער זעהען אים אזוי בלייך אונד פֿארמאטערט. דער אינספעקטאר פֿון דער רעגירונג וועלכער קומט נאכזעהען דיא קלאסען האט לעצטענס זיך דאריבער אים געשפראכען, עס איז עס זעהר שטארק אויפֿגעפֿאללען פֿאר וואס זיין זעהען אים אזוי שלעכט. אין אנהייב האט ער געמיינט אז דיא קינדער קריגען נישט גענוג צוא עסען אדער דאס זיין ווערען שטארק פֿארנאכלעסיגט אין דער היים, אבער ווען ער האט זיך איבערצייגט אז דיא עלטערן אין דער היים פֿארנאכלעסיגען נישט זייערע קינדער און אז דיא קינדער ליידען קיין הונגער אױך נישט, האט ער אנגעהויבען זיין אויספֿרעגען וואס איז דער מעהר מיט זיין, פֿאר וואס זיי זעהען אים אזוי שלעכט, האט ער ערפֿאהרען אז פיעל אינגלאך געהען אין חדר שוין אום זעבען אהר מארגענס, אונד בלייבען אין חדר ביז עס איז צייט צוא געהען אין שוהלע. אונד דער נאך ווען זיין קומען פֿון דער שוהלע געהען זיין נאך

ניכט בעהויפטעט ווערדען. וואָהל צייגט זיך דער יודענהאָס היע אונד דא אין דער ענגלישען פרעסע; עס איזט יעדאָך קוים אנצונעמען, דאָס דערזעלבע שאַן בוי אין דיא האָכסטען רעגירונגסקרייזען איינגעדונגען וואָרע. לפלגות סאליסבורי גדולים חקרי לב!

פאליטישע רונדשייא.

נאָכסטע וואָכע בעגינט דיא לאַנדטאָגס-סעסיעס אָן צוערסט טרעטען אָם 20. ד. מ. זיעבען לאַנדטאָגע צוזאָממען, דאָרנאָמער דער גאליצישע. נאָכסטען מאָנאָט ווערדען דיא אַנדערען לאַנדטאָגע צוזאָממענערטען, מיט אויסנאָהמע דעסיעניגען באַהמענס. איבער דען צייטפונקט זיינעס צוזאָממענערטענס איזט ביזער קיין דעפּיניטיווער בעשלוס געפאַסעט וואָרדען. דיא רעגירונג געדענקט צונאָכסט, איינען אויסגלייך צווישען דען טשעכען אונד דייטשען אנצובאָהנען, בעפאָר דער לאַנדטאָג זיינע טהאָטיגקייט וועדער אויפֿנעמען.

— דיא קאָספּראָמיס-פּערהאָנדלונגען אין אונגאַרן זינד נאָך ניכט צום אַבשלוס געבראכט וואָרדען. דיא רעגירונג זאָוואָהל אַלס אויך דיא אָפּפּאָזיציע וואָללען ניכט נאָכגעבען אונד זאָ ווירד דיא ענטשיידונג אימער פּערנער הינאויסגעשאַבען. טהאָטאָכע איזט בלאָס, דאָס מיניסטערפּראָ-זידענט באַראָן באַנפֿלי ניכט מעהר לאַנגע אויף זיינען פּאָסטען בלייבען ווירד. אַלס דעססען נאָכפֿאָלגער ווערדען גענאָמט: דער ביזערעגער האַנווערמיניסטער באַראָן פֿעיערוואַרי אונד דער אַבערדנעטע קאָלאָמאַן פּאָן שעלל.

— אים דייטשען רייכסטאָגע קאָסעס דיעזע וואָכע בייא בעראַטהונג דעס האַנדעלספּערטראַגעס מיט אַמעריקא צו איינער לעבאָהאַפֿטען דעבאָטע איבער דער אויסוואַרטיגען פּאָליטיק, אין וועלכער אויך דער שטאַטססעקרעטאַר בילאָוו צווייטאַל דאָ וואָרט ערגרעפֿן. אויס דען וואָרטען דעסעלבען געהט הערפֿאַר, דאָס צווישען דייטשלאַנד, ענגלאַנד אונד דען פֿעראייניגטען שטאַטען פּאָן נאָרדאָמעריקא איינע פֿערשטאַנ-דיגונג אין בעצוג אויף איהרער קאָלאָניאַלען פּאָליטיק אנגע-באָהנט ווירד. — זאָלמע דיעזע פֿערשטאַנדיגונג צו שטאַנדע קאָממען, דאָן ווירד דיא אַלגעמיינע פּאָליטיק מיט איינער נייען טרייפֿעלאַליאַנץ צו רעכנען האַבען, דיא אין דער לאַנגע זיין דירעקטע, זאָוואָנען דער גאַנצען וועלט איהרען וויללען צו דיקטירען. — גליקליכערווייזע זינד דיעזע דרייא מאַכטע דורכאויס פּאָן פֿריעדעסלעכע בעזעעלע, זאָ דאָס דער אַבשלוס דיעזער אַליאַנץ נור אַלס פֿריעדענסבירגשאַפֿט צו בעטראַכטען זיין ווירד.

— דיא קאָמיססיען דעס דייטשען רייכסטאָגעס האָט נאָך לאַנגערער דעבאָטע דיא פּאַרלאָגע דער רעגירונג בעהאָפֿט נייא-אָרגאַניזאַציען דער אַרמעע מיט 20 גענען 8 שטיימען אנגענאָממען. דאָמיט ווירד דיא דייטשע קריעגסמאַכט נייער-דינגס פֿערשטאַרקט ווערדען. דיא רעגירונג בעהאָנדעלטע דיעזע אנגעלעגענהייט פּאָם ריין מיליטאַרישען שטאַנדפונקטע. זייטענס דער קאָנווערזאַטיווען אַבערדנעטען וואָרדע יעדאָך דאָרויף הינגעוויזען, דאָס דיא פֿערשטאַרקונג דער דייטשען אַרמעע נאָטהווענדיג איזט מיט ריקקזיכט דאָרויף, דאָס רוסס-לאַנד וויעדעראום אָן דער דייטשען גרענצע זיינע טרופֿפּען פֿערשטאַרקט האַבע. דאָ קריעגסגעשפּענסט ווירד אימער אָן דער וואַנד געצייכעט, ווען איינע נייע מיליטאַרפֿאַרלאָגע קאָממען.

— אָן דער פֿראַנצאָזישען פּלאַטע ווירד נייער-דינגס געריסטעט אונד צוואַר מיט אַללעס אייפֿער, אַלס אָב איין קריעג בעפֿאַרשטעהען זאָללעש. פֿראַנצאָזישע אָפּפּיציערע זאָללען גאַנץ אָהנע רעזערווע אונד אַפּפּענטליך אויסשפּרעכען,

א לעבען אונד וועלען האַבען גוטע אויסזיכט צו ווערען גוטע אונד ווירדיגע ענגלישע בירגער.

איך פֿערבלייב אייער ערגעבענסטער, באַראָן ראַטהשילד.

דיא אַבזיכט דעס באַראָן ראַטהשילד פֿערדיענט אַללע אַנערקענונג. דיא רוססישען יודען יעדאָך הולדיגען דעס פּרינ-ציפּ: „זאת התורה אדם כי ימות באהל“ אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, דער רעליגיאָנס-אונטערריכט אין דער פֿרייזשולע געניגט איהנען ניכט אונד זיא שיקקען איהרע קינדער טראַפֿן אַללדעס אינס „חרד“. עס וואָרע צו ווינשען, דאָס דיא איינריכטונג געטראַפֿען ווערדע, פֿיר דיעניגען קינדער, דערען עלטערן אויף איינען ווייטגעהענדערען רעליגיאָנס-אונטערריכט רעפֿלעקטירען, אַלס ער אין דער שולע ערטהיילט ווירד, אויססער דען איבליכען רעליגיאָנסשטונדען נאָך מינדער-סטענס איינער רעליגיאָנס שטונדע איינצופֿיהרען. אָן-דערערווייטס מוסס דיא פֿראַגע אויפֿגעוואָרפֿען ווערדען: ווען דער רעליגיאָנסאונטערריכט אין דיעזער שולע, דיא דאָך צו-מייסט פּאָן קינדער רוססישער אונד פּאָלינישער עלטערן בעזוכט ווירד, איין אונגעניגענדער איזט, וואָרום זאָלל איבערהויפט ניכט דאָפֿיר געזאָרגט ווערדען, דאָס היער אַבזיכט געשאַפֿען ווער-דע? אין דער פֿרייזשולע איינע תלמוד-תורה קלאַססע איינצו-פֿיהרען, דאָ דירעקטע דאָך ניכט זאָ שווער פֿאַללען אונד דירפֿט-טע זאָוואָהל דען פֿאַרדערונגען דער עלטערן אַלס אויך דען אינ-טענציאָנען דעס פּראָטעסטאַרס באַראָן ראַטהשילד ענטשפּרעכען.

דייטשלאַנד האָט בעקאַנטליך זיינע פּראָטעסט-ראַבבינער, אַבער „פּראָטעסטגעמיינדען“ — דיעזעס אוניקומס קאַנן זיך נור ענגלאַנד ריהמען... דאָ אַפּפּענטליכע אויפֿטרעטען דעס „חכם“ דער ספרדישען געמיינדע אין לאַנדאָן דר. גאָס-טער אַלס פֿיהרער דער ענגלישען ציאָניסטען, פֿעראַנלאַסטעט נאָמליך דיעזעלבע, דאָגעגען פּראָטעסט איינצולעגען אונד דען דר. גאָסטער אויפֿצופֿאַרדערן, ענטוועדער אויף דיא פֿיהרונג דער ענגלישען ציאָניסטען צו פֿערציכטען אָדער אַפּפּענטליך צו ער-קלאָרען, דאָס ער ניכט אַלס „חכם“ זאָנדערן אַלס פֿריוואַטמאַן זיך אַלס ציאָניסט בעטהאָטיגע. דיעזער פּראָטעסט ווירד נאָטיר-ליך דיעזעלבע ווירקונג האַבען, וויא דער פּראָטעסט דער דייט-שען ראַבבינער. דר. גאָסטער ווירד האַפֿפּענטליך ווייטער אָן דער שפּיטצע דער ענגלישען ציאָניסטען אויסהאַררען. אַבער מערקווירדיג איזט עס: אויך דר. גאָסטער איזט אויסרומ-ניען נאָך ענגלאַנד געקאָממען. יא, דיעזע יודען דעס אָסטענס, דאָ זינד אונבעקוועמע לייטע.

זיא שיינען אויך דער רעגירונג אונבעקוועם צו זיין, דיעזע אָסטליכען יודען. דיא רעגירונג זעצט אַללע העכעל אין בע-ווענונג, אום דאָ איינוואַנדערונגספֿערבאַט, וועלכעס פּאָס אָבער-הויזע בערייטס אנגענואַממען וואָרדע, אויך אים אונטערהויע דורכצועטצען. דאָן ווערדען אַללע רוהע האַבען: דיא רעגיר-ונג, דיא ענגלישען אַרבייטער אונד—דיא ענגלישען יודען, דיא פֿירזאָרגע, מיט וועלכער, אים געגענואַטצע צו אַנדערען לאַנד-דערן, דיא ענגלישען יודען איהרע איינוואַנדערנדען ברודער אומגעבען, בעוואָהרט זיא אַללערדינגס פּאַר דען פֿערדאַכט, אַלס אָב זיא דאָ איינוואַנדערונגספֿערבאַט הערבייזעהנען זאָללמען.

דיא האַלטונג דער רעגירונג אין דיעזער פֿראַגע איזט גאַנץ אונפֿערשטאַנדליך. דיא איינוואַנדערונג דער יודען ניממט אין דען לעצטען יאָהרען אימער מעהר אַב, סטאַטיסטיש וואָרדע נאָכגעוויזען, דאָס דיא יודען קיינעסוועגס דעס לאַנדע צור לאַסט פֿאַללען—אונד דאָך בעהאַרט דיא רעגירונג אויף דער אַננאָהמע דעס איינוואַנדערונגספֿערבאַטעס. דאָס דאָבייא דער אַנטיסעמיטיזם אים שפּעלע איזט, קאַנן שלעכטערדינגס

ה ע ר א נ ט ר י מ ט. זי א קיינער זיימיג! יעדער ווייסט, אום וואס עס דיעסמאל געהט. גענאָססען, אַנס ווערק! (קראָווא.) אים היעזיגען פֿעראַיין „השחר“ (פּשעדשוויט) היעלט ה' מיכאַעל בערקאָוויטש זאָננטאָג דען 12. ד. מ. אַבענדס איינען פֿאַרטראָג איבער „שמואל דוד לוצאַטמאַ אונד זיינע אויפֿפֿאַססונג דעם יודענטהומס“. דער פֿאַרטראָגענדע שילדערטע צונאָכסט אין קורצען ציגען דען לעבענסלויף דיעזעם גראָסען מאַנעס אונד עראַרטערטע דאָן זיינע אַנויכטען איבער יודען אונד יודענטהומס. צום שלוססע ווען דער רעדנער דאָרויף הין, דאָס לוצאַטמאַ אַלס ערסטער נאַציאָנאַליודע אים מאַדערנען זינע אַנגעזעהען ווערדען קאָן אונד ציטירטע אַלס בעווייז פֿיר זיינע בעהויפטונגען איינען בריוף לוצאַטמאַס אַן דר. גייגער, אין וועלכעס ער לעמטערעס עמפֿעהלעט, פֿאָן דער קאַנצעל העראַב דען לייטען צו ערקלאָרען, דאָס זי א קיינען גרונד האַבען, דיא יידישע נאַציאָנאַליטאַט אויפֿצוגעבען, דאָ דער יודע וועדער דייטשע, נאָך פֿראַנצאָזע נאָך וואָס אימער אַנדערעס אַלס יודע זיין קאָן. ביא איינער געוויסען געלעגענהייט האָט זיך לוצאַטמאַ אויך פֿיר דיא אירע דעם יודענטהומס אַלס-געשפּראַכען אונד צוואַר אין איינעם ברעפֿע אַן איינע פֿאַרזינער פֿערוואַנליכקייט, דיא זיך מיט דער פֿערבעסערונג דער יידי-שען לאַגע בעשאַפֿטיגטע. עס הייסט דאָזעלכסט אונטער אַנדערעס: „עס מיססטע דעם אַבראַהאַמיזם, דער עכט-יידישען זיטליכקייטס אירע איינע אויסעראַיראַפֿאַישע שטאַטטע געשאַפֿען ווערדען, אויף דעם היסטאָרישען באַדען אונזערעס פֿאַלקסטהומס, אויף דעם אַלליין עס פֿריי פֿאָן שאַדליכען איינפֿליסען פֿערמער קולטורען זיך ענטפֿאַלטען אונד געדייהליך ענטוויקעלן קאָננטע“. — דער רעדנער ערנטע-טע פֿיר זיינע טרעפֿליכען אונד האַכאינטערעסאנטען אויס-פֿיהרונגען זייטענס דער צאהלרייך פֿערוואַמטעלטען רייכען ביפֿאַלל.

(לעמבערג.) דער אינשפּעקטאָר דער באַראָן הירש-שטיפֿטונגסשולען אין גאַליציען, ה' נחמיה לאַנדעס, איזט זאָנטאָג דען 12. ד. מ. פֿערשיעדען. ער וואַר פֿריהער דירעקטאָר דער טשאַטשקיי-שולע אין לעמבערג אונד איין אויסגעצייכענטער פֿאָדאָגאָג. פֿריעדע זייער אַשע!

(טאָרנאָו.) אויך אין אונזערער שטאָדט איזט נון איין ציאָניסטישער פֿרויען-פֿעראַיין געגרינדעט וואָרדען.

(דעלאַטין.) אונזערע שטאָדט איזט פֿאַסט דיא איינציגע אין גאַליציען, אין וועלכער דער ציאָניזם נאָך ניכט וואַרעלע געפֿאַסט האָט. טראָטץ דער אַגיאָצאָן אונזערער געזיננונגען אַלס ב. י. האַרץ אויס נאָדוואַרנאָ אונד הייס בלאָך היער איזט עס ביזהער ניכט געלונגען, דיא היעזיגע יוגענד צום אַנשלוסס אַן דען ציאָניזם צו בעוועגען. נאָטירליך קאָן היעדורך אויך דיא אַלטערע גענעראַצאָן ניכט פֿיר דען ציאָניזם געוואַנגען ווערדען. דער היעזיגע ראַבביןער איזט איין ענטשידענער געגנער דער ציאָניסטישען אירע. אַלס היער איינע מיצקיע-וויטש-פֿייער פֿעראַנשטאַלטעט וואָרדע, היעלט ער איינען פֿאַר-טראָג איבער מיצקיעוויטש; איבער דיא יידישען נאַציאָנאַל-דיכטער צו שפּרעכען, דאָ האָלט ער וואַהרשיינליך פֿיר איינע זינדע. טראָטצדעם האָפֿען וויר, דאָס דער ציאָניזם אויך היער איינגאַנג פֿינדען וויר, זיינען געגנערן צום טראָטץ. העברי.

(טשאַרני-דונאַיעץ.) דער געוועזענער דירעקטאָר דעם גראַפֿען זאַמאַיסקי אין זאַקאָפּאַנע, דער אַלס אַנטיסעמיט בעריכטיגט וואַר, וואָרדע אַס 12. ד. מ. פֿערהאַפֿטעט. בעקאַנטליך בראַך פֿאַר אייניגען וואָכען אין זאַקאָפּאַנע איין פֿייער אויס, דורך וועלכעס צירקא 20 הייזער איינגעאָשערט וואָרדען. אונטער דען בויערן וואַר דאָ געריכט פֿערברייטעט,

דאָס עס באַלד צו איינעם קריעגע צווישען פֿראַנק-רייך אונד ענגלאַנד קאָממען ווערדע.

— דער אַמעריקאַנישע סענאַט האָט נאָך לאַנגערער דעבאַטע דען פֿריעדענספֿערטראָג מיט שפּאַניען מיט איינער מאַיאָריטאַט פֿאָן 3 שטיממען אַנ-גענאָמען. דעם אַמעריקאַנישען מיליטאַרבעהלס האַבער אויף דען פֿיליפּינען וואָרדע דער אויפֿטראָג ערטהיילט, דיא „אויפֿ-שטאַנדישען“ אויף דען אינזעלן מיט אַללער מאַכט צו אונ-טערווערפֿען. עס איזט אויך בערייט צו בלוטיגען צוואַממענ-שטאַסען געקאָממען, ביא וועלכען דיא אַמעריקאַנער זעגער געבליעבען זינד.

— וואָהרענד אַלזאָ איבעראַלל געריסטעט אונד געקאָמפֿט ווירד, ווערדען דיא פֿאַרבערייטונגען צו דער אַבריסטונגס-קאַנפֿערענץ פֿאַרטגעזעצט. דיעזעלכע זאָלל ניכט אין בריססעל, וויא אורשפּרינגליך בעאָזיכטיגט וואַר, זאָנדערן אין האַאַג, דער הויפטשטאָדט האַלאַנדס, שטאַטפֿינדען. וועלכען ערפֿאָלג מאַן זיך אונטער זאָלכען אומשטאַנדען פֿאָן דער אַבריסטונגספֿערענץ פֿערשפּרעכען קאָן, בלייבט אַב-צוואַוואַרטען. דיא פֿאַליטיק פֿערדירבט בעקאַנטליך דיא זיטטען, צוואוויילען אַבער אויך דיא בעססטען אונד ערעלסטען אַבויכטען.

קראַניק.

(קראָווא.) דאָ פֿאַס באַזעלער קאָנגרעסס איינגעזעצטע אַקציאָנסקאָמיטע, וועלכעס ענדע פֿאַריגען מאַנאָטס אין ווען איינע זיטונג אַבערהאַלטען האָטטע, האָט אַן אַללע געזיננונגען אַנאָסען איינען אויפֿוואַרף ערלאָסען, וועלכער צונאָכסט איינע איינלייטענדע בעשפּרעכונג דער געגענוואַרטיר גען לאַגע דעם יודענטהומס אונד דער ציעלע דעם ציאָניזם ענטהאַלט. דאָן הייסט עס אין דעמולעבען: „דיא יידישע קאַלאָניאַליזאַט אַן זאָלל נונמעהר געשאַפֿען ווערדען אונד אונפֿערציגליך איהרע טהאַטיגקייט בעגינגען. נאָך אומפֿאַססענ-דען פֿאַראַרבייטען, נאָך איינער זאָרגאָמען, געוויסעסענהאַפֿטען פֿריפֿונג דער רעכטליכען בעדינגונגען, אונטער וועלכען דאָ פֿיר נאַנציעללע אינסטרומענט אונזערער בעוועגונג ענטשטעהען זאָלל, האָט דאָ פֿאַס באַזעלער קאָנגרעסס איינגעזעצטע אַק-ציאָנסקאָמיטע דיא שטאַטוטען אונד פֿראַספּעקטע דער באַנק געביליגט. דיא סובסריפּציאָן, וועלכע אַס 28, 29, אונד 30 מאַרץ דיעזעס יאָהרעס אין דער גאַנצען וועלט אויפֿ-געלעגט ווערדען ווירד, זאָלל צייגען, דאָס דער ציאָניזם ניכט איינע לעערע דעקלאַמאַצאָן, זאָנדערן דער אויסדרוק איינעם ערנסטען פֿאַלקסוויללענס איזט. פֿאַרוואַרטס, גענאָססען! יעדער ציאָניסט האָט עס אַלס זיינע פֿאַליכט אַנצוהעהען, דיעזער סובסריפּציאָן, וועלכע קיינע אַלמאָזענאָממלונג איזט, זאָנדערן איינע געלדאַנלאַגע פֿיר דען פֿאַלקסצוועק, צום געלינגען צו פֿערהעלפֿען. אים קליינסטען קרייזע, אַס פֿערנסטען אַרטע, מוסס יעדער זיינע פֿליכט ביא דיעזעס אַנלאָסע טהון. דער ציאָניז-מוס שטעהט דאָ פֿאַר איינער פֿראַקטישען טהאַט, דורך דיא ער זיך אונד אַנדערען בעווייזען ווירד, דאָס דיא זעלבס-ט-ערלאָזונג דעם יידישען פֿאַלקעס קיינע פֿלויע זעהנוכט טריימענדער קינדער, זאָנדערן דיא קלאַרע אַבזיכט פֿעראַנטיואַרט-ליכער מאַנער איזט. ביזהער האָט איינע אַנצאהל פֿאָן פֿערוואַנען, דיא יעדעס אָפֿפֿער גערנע בראַכטען, ראַסלאָאָ-גע-אַרבייטעט. דער מאַמענט איזט געקאָממען, וואָ דיא פֿאַרדערונג, מיט צוואוירקען מיט אויפֿבייעטונג אַללער קראַפֿט, אַן יעדעס איינצעלנען ציאָניסטען

האכזיביות, דיא מייסטענס אן זאנמאנען שטאמפאנדען, ווערדען דיא בעאמטען געראדע אן דיעזען טאנען אללצופיעל אין אנשפאך גענאממען.

(בערלין.) אלס ביא דען לעצטען וואהלען אין דאז פרייססישע אבגעאָרדנעטענהויז צווייא יודען געוואַהלט ווארדען, דא קאנסטאמיטען אללע בלאטטער מיט גענוגטוואונג, דאס נומערהר וויעדער יודען אים אבגעאָרדנעטענהויז ויטצען, וואס זייט 10 יאהרען ניכט דער פאלל וואר. יינגסט ווארדען אים אבגעאָרדנעטענהויז איבער איין געזעטץ בעראטעהען, דאז שפעציעלל יידישע אנגעלעגעהייטען אנגעהט. עס ענטוויק-קעלטע זיך דאריבער איינע לעבהאפטע דעבאטע, אבגעאָרד-נעטע פאסט אללער פארטייען ערגריפפֿען דאז וואָרט — נור אונזערע צווייא יודען ניכט. דאז זינד אונזערע פֿערטרעטער! (מאָרבורג.) ביים דיעסיאָהריגען פרייזפֿערטיילען איבער אויפגעגעבענע פרייזפֿראגען אן דער היעזיגען אוניווערזיטאט האבען צווייא יודען דיא ערסטען פרייזע ערהאלטען. — אויך אן דער ברעסלויער אוניווערזיטאט האבען יודען דיא מייסטען פרייזע ערהאלטען.

(האללאנד.) דער בעריהמטע מאלער יאָזעף איזראעלס פייערטע אס 27 יאָנער זיינען 75 געבורטסטאג. איזראעלס איזט דער גראַססטע אונטער דען מאָדערנען האַלאַנדישען מאלערן אונד איזט טראַטץ זיינעם גרייזענאלטערס ביא בעוואונדערונגס-ווערטעהר גייסטיגער אונד קאַרפֿערליכער פֿרישע.

(פֿעטערסבורג.) דער מיניסטער דעס אינערן האט אן דיא גאָווערנערע איין רונדשרייבען געשיקקט, אין וועלכעס ער דארויף אויפֿטערקאס מאכט, דאס פֿיעלע דאָרפֿער מיט צאָהל-רייכער בעפֿאלקערונג צו שטאָדטען ערקלאָרט ווערדען דירפֿען אונד ערוזכט דיא גאָווערנערע, איהם דיעסבעציגליך פֿאַרשלאָגע צו מאַכען. דיעזע אנגעלעגעהייט איזט פֿיר דיא יודען רוסס-לאַנדס פֿאַן בעאָנדערער וויכטיגקייט, וועלכע כעקאָננטליך נאָך דען געזעטצען פֿאַס מאי 1882 אין דאָרפֿערן ניכט וואָהנען דירפֿען. — אין קאמענקא (קרים) ווארדען אויף פֿעראַנלאַסונג דעם דאָרטיגען גייסטליכען איינע שולע ערריכטעט, אין וועלכער שילער אָהנע אונטערשיעד דער קאָנפֿעססיאָן אויפגענאָמען ווערדען.

(פֿעטערסבורג.) דער סענאט האט ענטשיידען, דאס איין יודע, דער דאז פֿרווילעגיאוס בעזיטצט, אין איינעם דאָרפֿע צ וואָהנען, אין דעמזעלבען דאָרפֿע פֿאַן איינער וואָהנונג אין איינער אנדערן איבערווערעלן דאָרף, אָהנע דאס דיעס אלס איינע דאָ-מיצילסאָנדערונג בעטראַכטעט ווערדע.

(ווארשויא.) היער ווירד איין אסיל פֿיר יידישע גייסטעס-קראַנקע ערריכטעט. דיא קאסטען היעפֿיר ווערדען אים ווענע פֿאַן שפענדען געזאממעלט. ביזהער זינד 13000 רובעל איינ-געלויפֿען.

(קרעמענשוו, רוססלאַנד.) דאזעלכסט שטאָרב אונלאַנגסט איינע פֿרויא אים אלטער פֿאַן 114 יאהרען. נאָך אים פֿאַריגען יאהרע וואר זיא אין איהרער האַנדלונג טהאָטיג.

(לאָדז.) נאָך דער נייעסטען סטאטיסטיק בעפֿינדען זיך היער אונטער איינער בעפֿאלקערונג פֿאַן 315,000 זעלען עט-ווא 100,000 יודען, דאז איזט 32% פֿערצענט. אים יאהרע 1860 צאָהלטע דיא שטאָדט בלאַס 32000 איינוואָהנער, דא-רונטער עטווא 5000 יודען. דיא מייסטען היעזיגען פֿאַבריקען זינד אין דען האַנדען דער יודען אונד אויך דיא מייסטען נייען הייזער געהאָרען אן יודען.

(קישניעוו.) דער היעזיגע ראבבינער פֿרעגער ווארדע וועגען פֿערליימונג דעם פֿלויששטייערפֿאַכטערס, דאס ער זיך איינער בעטריגערישען האַנדלונג שולדיג מאכטע, צו 4 טאנען „הויזארעס" פֿעראורטהיילט.

דיא יודען האַטטען דאז פֿייער אנגעשטיפֿטעט, יעצט שטעללעט זיך אכער דיא וואהרהייט העראויס, דאס דער דירעקטאָר רי ש זעלכסט דאָרן דיא שולד טראַגט. — כן יאברו! R. (ווינע.) דער קאזער האט דעם הויפטמאָן לעאָפֿאלד טאַפֿפֿער דען אדעלסשטאָנד פֿערלעהען. — אים יאהרע 1879 ערריכטעטע ה' סאַמועל ויססערמאָן איינע שטיפטונג מיט איינעם קאפיטאַל פֿאַן 10000 פֿל. צור בעפֿאַרדערונג דעם שטודיאוס דער ביבעל אונד דעם תלמוד. דיא פֿינאַנצבעהאָרדען האבען דיא בעפֿרייאונג דיעזער שטיפטונג פֿאַן דען איבליכען געביהרען פֿערווייגערט, ווייל דער שטיפטונגסצוועק ניכט אלס אונטערריכטסצוועק אנצוועהען. איזט, אונד ווייל פֿערנער דער צוועק דער שטיפטונג הויפטזאַכליך איין רעליגיאָזער זיא. דאז קורא-טאָריאוס דער שטיפטונג ערגריפֿף דאָנענען דיא בעשווערדע צום פֿערוואַלטונגסגערעכטהאָף, וועלכער דיא ענטשיידונג דער פֿינאַנצ-בעהאָרדען אויפֿהאַב מיט דער בעגרינדונג, דאס עס זיך אללערדינגס אום איינען אונטערריכטסצוועק האַנדעלט אונד צוואר אום דען אונטערריכט אין איינעם איזראעליטיש-טהעאָלאָגישען געגענ-שטאָנד. די שטיפטונג איזט אַלזאָ פֿאַן דער ענטריכטונג דער געביהרען בעפֿרייט וואָרדען. — דער פֿראָזידענט דער „אַסטער-רייכיש-איזראעליטישען אוניאָן" אונד דער אבגעאָרדנעטער דר. בייק האַטטען ביים יוסטיצימיניסטער איינע אוידיענץ, אין וועל-כער זיא זיך דאריבער בעקלאָגטען, דאס דיא אַנטיסעמיטישען בלאַטטער איבער איינע ריטואַלמאָרדעשיכטע אין נייסאַנדעץ בעריכטען, דיא יעדער גרונדלאַגע ענטבעהרע. דער מיניסטער פֿערשפראַך, דען בעטרעפֿענדען בלאַטטערן אַמטליכע בעריכ-טיגונגען צוצושיקקען. דאז איזט אללערדינגס בלוטוועניג; געגען דער פֿערברייטונג זאָלכער פֿאַלשער געריכטע מיססטען ענערגיי-שערע מאַסערעגעלן אנגעווענדעט ווערדען, וועגן זיא ערפֿאַלג האבען זאָלען.

(ווינע.) לאַנדעסגערעכטסראַטה דר. סאַמועל סאַרע איזט צום אָבערלאַנדעסגערעכטסראַטה ערנאָנט וואָר-דען. עס איזט דיעס דער ערסטע יודע, דער אין אַסטערייך צו איינער זאָלך האָהען שטעללע געלאַנגטע. — דיא אַסטער-רייכיש-אונגאַרישע קאָלאָניאַלעזעללשאַפֿט האט דען ה' ס. בראָד צום קאָרעסאָנדידענדען, עהרענמיטגליעדע ערנאָנט. (ווינע.) דער בירגערמייסטער דר. לוועגער האט דיא שטאדטראַטהע פֿאַן בערלין אונד לייפֿציג „צור טהיילנאָהמע אן דער פֿייערליכען עראָפֿפֿנונג דעם ראַטהוויקעללערס איינגעלאָדען. ער האַלטע זיך יעדאָך אן ביידען אָרטען ענטשיידענע אַבזאָגען. (בורדאָעסט.) וויא פֿערלויטעט, דירפֿטע דער פֿרעדיגער דער היעזיגען איזראעליטישען קולטוסנעמיינדע, דר. סאַמועל קאַהן, דעמנאָכסט צום מיטגליעד דעם מאַגנאָטענהויזעס ערנאָנט ווערדען.

(בערלין.) ביא דער בעראַטהונג דעם מיליטאַרעטאַטס בעאנטראַגטע אבגעאָרדנעטער דר. לינגעס, עס מאַגע דען יידישען זאָלאַטען געלעגעהייט געכאַטען ווערדען, אן דעם יידישען גאָטטעסדיענסט טהיילצונעהמען, דער קריגעסמיניסטער גאָסטלער ערווידערטע, דאס דיעס זאָ ווייט אלס מאָגליך גע-שעהע. דיעזע אַנטוואָרט דעם מיניסטערס ענטשפּריכט יעדאָך דער וואהרהייט ניכט, דעגן טהאמאָבליך איזט דען יידישען זאָלאַטען פֿאַסט נייע מאָגליך, איינעם גאָטטעסדיענסטע בייצוא-וואָהנען. — אים רייכסטאָנע ווירד אין דער לעצטען צייט איבער-הויפט פֿיעל איבער דיא יודען געשפראַכען. זאָ מיינטע דער בעריכטיגטע שטאַקער, עס מאַגע אן דען פֿאַסטמאָטערן דיא זאָנטאָסרוהע איינגעפֿיהרט ווערדען, דעגן נור דיא יודען, דיא אַס זאָמסטאג ניכט שרייבען, כרויכען זאָנטאָג דיא פֿאַסט. איין אנדערער אבגעאָרדנעטער בעאנטראַגטע, פֿיר זאָנטאָג דיא טעלעגראַמס-געביהרען צו ערהאָהען, דעגן דורך דיא יידישען

דאז יידישע טהעאטער אין קראקא.

ווען עס יידישען אויטאדיראקטען, אהנע פאכגעמאכטע אויסבילדונג אונד ערציעהונג אין אירגענד איינער פאכשולע, יע געלונגען איז, איינע פאללענדונג אין אירגענד איינעם צווייגע מענשליכען וויסענס אונד קאנגענס צו ערלאנגען, זא זינד עס דיא יידישען שוישפיעלער, פיר וועלכע נאך קיינע דראמאטישע שולען אונד קאנווערוואטאריען בעשטעהען, פיר דערען העראנ- בילדונג נאך קיין קונסטגאנגער יע דאז גערינגסטע אפפער געבראכט האט. דיעזעס אורטהייל מוסס זיך יעדער בילדען, דער דיא געגענווארטגי היער וויילענדע טרופע דעס ה' יא - וועלכער אויס בוקארעסט מיט אויפמערקזאמקייט אן דער ארבייט געזעהען. דען עס לאסט זיך ניכט לייגען, דאס עס שטיקע גיבט, דיא נור גערינגען אדער גאר קיינען דראמאטי- שען ווערט האבען, דיא ניכטס מעהר ענטהאלטען אלס איי- נען רייז פיר דיא לאכמוסקעלן איינעם געוויסען מהיילעס דעס פובליקום. ווען עס יעדאך אויך דעס אינטעלליגענטערען צו- שויער מאגליך איז, מאכע שטיקע, זעלבסט דיא שלעכטע- סטען, ביז אן דאז ענדע. דער פארשטעלונג געדולדיג אנט- זעהען, זא איזט דיעס אונשטריימיג דאז פערדיענסט אייניגער שוישפיעלער, דיא איהרעס טאלענטע צו ווייט גראסערעס דאנקע פערפליכטעט זינד, אלס אללען איינפליסטערונגען אויס דעס סופפלערקאסטען. עס געניגט, דען דירעקטאר ה' יא ווע- לי ער אין ווינען העלדענראללען, דיא ה' פערקויף אונד גהילטמאן אין קאמישען ראללען מאכעס זאגענאנטען היסטארישען שטיקעס צו זעהען, אום צו ערפאהרען, וויא פיעל טאלענט אונד געדיעגענהייט, וויא פיעל אינטעלליגענץ אונד פערשטאנדניס היער מיטשפיעלען. אום דיא יידישען „ברעט- טער“ צו איינער ווירקליכען ביהנע צו מאכען. וואס היער, בע- זאנדערס אין דען זאגענאנטען היסטארישען שטיקען, פאן דען דיכטערן געגען דען גוטען געשמאק געזינדיגט ווירד, דאז טא- כען דיא שוישפיעלער מיט איהרעס אונשטריימיגען טאלענטע וויעדער גוט, אונד יעדע נאך זא גראסעס אונגאטירליכקייט אין דער דראמאטישען האנדלונג ווירד פאן דעס גאטירליכען שפיעלע אונד דער פערשטאנדניספאללען אינטערפערעטירונג ווייטענס דעס שוישפיעלערס מיט ערפאלג קארריגירט. איין גר- טער שוישפיעלער שאפלט זיך זעלבסט זיינע ראללע, מאג דער דיכטער נאך זא וועניג פיר איהן געזארגט האבען. ווען אונזער אורטהייל יעדאך איבער דיא היסטארישען שטיקע זא שטרענג איזט, זא געשיהט עס פרייליך נור דעסהאלב, ווייל וויר געראדע פאן זאלכען שטיקען אס מייסטען בעאנשפרוכען צו דירעקטן גלייכען, ווייל וויר דער אנויכט זינד, דאס דיא יידישע ביהנע דאצו בערופען איזט, דאז פאלק יידיש, ד. ה. אין דער קענט- ניס דער יידישען ליידענס- אונד העלדען-געשיכטע צו ער- ציעהען. זאלאנגע עס זאלכע גוטע היסטארישע שטיקע ניכט גיבט (דיא וועניגען אויסנאהמען וויא גאלדפארען'ס דר. אלמא- סאדא, „בר-כוכבא“ או. ד. ג. האבען זיך אלס אויסגעצייכענטעס בילדונגסמיטטעל פיר דאז פאלק ערוועזען). זא לאנגע עס קיי- נע עכטע היסטארישע שטיקע גיבט, ווירדען דיא לייטער דער יידישען ביהנען פיעל בעסער דארטן טהון, שטיקע אויס דעס לעבען דער געגענווארט צו געבען; זיא האטטען דאבייא פיעל לייכטערעס שפיעל אונד איין אפפענעס פיעל צור בעטהאטיגונג איהרעס טאלענטעס. „משיח'ס צייטען“, „כנור דוד“, „איראפא- אונד אמעריקא“ האבען דיעזע אונזערע אנויכט צור געניגע בע- שטאטיגט, אינדעס זיא אונז געלעגענהייט געבאטען, דען יידי- שען קינסטלערן פיר דיא אנגענעהמען אבענדע אין האהעס מאסעס דאנקבאר צו זיין. וויר האבען אבען בערייט דען די- רעקטאר ה' יא וועלכער, ה' פערקויף אונד ה' גהילטמאן גענאנט, אבער אויך דיא אנדערען מיטגליעדער דער ביהנע

(כאנסלאוו, רוססלאנד) היער וואורדע ביים יידישען מויקאנטען אשר האמאטאוו איין 4 יאהריגעס קינד געשטא- לען. דער זאנדערבארע דיעבשטאהל געשאה אום מיטטערנאכט. האמאטאוו וואר פערזיזט אונד זיינע פרויא הארטע אום מיט- טערנאכט אום דעם קינדערצימער איינעם איהרער קינדער וויינען. דיא אויך דיא מאגד אים זעלבען צימער מיט דען קינדערן שליעף, ריעף זיא דיעזעלבע אונד בעפאהל איהר, דאז קינד צו שטיללען. דעם מארגענס פאנד זיא, דאס איינעם איהרער קינדער פעהלע. דאז צימער וואר פאן אינען פער- שלאסען. דער פערדאכט לענקטע זיך אויף דיא מאגד, וועלכע אבער ענטשיעדען לייגעט. דיעזעלבע איזט פעהראפטעט ווארדען. (קאנסטאנטינאפעל). דיא מירקישע אמטסבלאטט פער- אפפענטליכט פאלגענדע ערקלארונג: „פאן טעהרערען וויטען וואורדע אן דען גראססוועיר דיא אנפראגע געריכטעט, אב זיך דאז פערבאט דער יודענאיינוואנדערונג נאך פאלאסטיא אויך אויף זאלכע פערזאנען בעציעהט, וועלכע זיך דאז מיט איה- רען פאמיליען דויערנד ניעדערלאסען וואללען. דער גראסס- וועיר האט נון ענטשיעדען, דאס זיך דאז גענאנטע פערבאט אויף אללע יודען אהנע אונטערשיעד, אב זיך דיעזעלבען נור צייטווייליג אדער דויערנד אין דיעזעס לאנדע ניעדערלאסען וואללען, בעציעהע.“ — דאגעגען האט איין געוויסער איזאק פערנאנדעץ ביא דען גראססוועיר איין געזוך אום דיא ערלויב- ניסס צור גרינדונג איינעם קאלאניאציאנספעראיינעס איינע- רייכט. דיא ערלויבניסס איזט איהם אין אויסויכט געשטעלט ווארדען. — דער אמעריקאנישע געזאנדטע אסקאר ס. שטרויס האט דאז פאטראנאט פיר איין גראססעס וואהלטהאטיגקייטס- פעסט צו גונסטען דעם יידישען קראנקענהויעס איבערנאממען. (יאפא). באראן עדמונד ראטהשילד, דער פראטעקטאר דער קאלאניען, איזט אס 25. 5. מ. היער איינגעטראפען אונד פאן דער אס האפען אנגעזאממעלטען פאלקסמענגע ענטהו- וואסטיש עמפפאנגען ווארדען. דער באראן בעזיכטיגטע דיא קאלאניען, וואבייא ער אין „פתח-תקוה“ אים בעטההויע אן דיא פערזאממעלטען קאלאניסטען איינע אנשפראכע ריכטעטע אונד זיא צור האכאהלטונג דער רעליגיאן אונד צור נאכסטענליעבע אנרגעטע. אס 29. 5. מ. טראף דער באראן אין יערוזאלעם איין, ווא איהם עכענפאללס איין ענטהוואסטישער עמפפאנג בערייטעט וואורדע.

(יערוואלעס). אים הייליגען לאנדע, שפעציעלל אין דען שטאדטען יערוואלעס, צפת אונד חברון, העררשט געגענווארטגי איינע אונגעהייערע טהייערונג אונד אינפאלגעדעסען אונטער דען יודען גראסעס עלענד אונד געראדעצו הונגערסנאטה. ראשע הילפע טהוט דרינגענד נאטה!

(נעו-יארק). אים שטאטע אינדיאנא וואורדע ה' לעא- נארד לעווי צום שטאטסשאטצימער געוואהלט.

(וואשינגטאן). דאז איינוואנדערונגספערבאט, וועלכעס פארציגליך געגען דיא רוססישען יודען געריכטעט אונד בערייטט פאס סענאט גענעהמיגט וואר, וואורדע פאס רעפראזענטאנטע- הויז מיט גראסער מאיאריטאט אנגעלעהנט.

טעלעגראמם.

פאריז 17 פעבער.

דער פרעזידענט דער פראנצעזישען רעפובליק.

פעליקס פוירע, איזט פלעטצליך געשטארבען.

זיא אין דיעזעס פאללע געפאהר ליעף, פאן איהרעם שווענער-
זאנע אויף דא שטראסעס געזעצט צו ווערדען; זיא ביסס זיך
אין דער צונגע אונד שוועג, איהרען אינגריסס אונד איהרע
וועהטותה אים הערצען בערגענד — ביז ענדליך איהרע געדולד
צו ענדע וואר אונד זיא דא פארטוואהרענדען בעלאסטונגען
אונד בעהעלליגונגען ניכט מעהר ערטראגען קאנטע, דא עס
איהרעטוועגען אויך צווישען מאכטער אונד שווענערזאנען צו
רייבונגען אונד העפטיגען אויפטריוטען קאס. אויך איהרע
ניערדיגע אונד קליינליכע זעלע עמפארטע זיך נון איבער דא
באזוהייט איהרער קינדער אונד זיא צאג עס פאר, איהר הויז צו
פערלאססען, אין נאך גראסערעם מאסעס ערבייטערט אונד
פערצווייפעלט, אלס זיא אין דאסעלבע איינגעצאגען האטטע.

V.

אין B, וועלכע שטארט איינסט דא רייכע „אדעל
קלמן שטעין“ בעהערבערגטע, וועלכע דא וויטווע
אדעלע האפ אין איהרעם שמאלע זאנע אונד דאן פאן
דער עהרע אונד גראסע דער מאדאטע אדעלעסאלא-
מאנדער פערנאהם — אין דיעזער שטארט וואהנט נון אין
איינעם פרינסטערען, ענגען זייטענגאססען איינע טיעפ-
געבייטע, שטעטס קלאגענדע אונד יאממערנדע פרויא, זיא
נענט זיך בלאס „אדעל“ אהנע יעדען צו-אדער ביינאמען
אונד ערנאהרט זיך פאן דעם קנאפפן געהאלטע, וועלכען איהר
זאנען אליינע איהר פאן צייט צור צייט צוקאממען לאססט.
איהר גאטטע סאלאמאנדער, וועלכער אין לעמבערג, נור איינמאל
אויף ערדען לעבט, קיממערט זיך אום זיא גאר ניכט, ערקונד-
דיגט זיך נייע אום איהר בעפירדען, עס איזט ביינאהע אום
זיינעם געדאכטניססע געשוואונדען, דאס ער אין דער זאנע-
שאווער שטראסע צו B איינע גאטטין האט.

אבער אויך זיא חייסס, דאס ער קיינעסוועגס אויף דא-
זען געבעטטעט איזט, דאס זיין געשאפט בערייטס געשלאססען
זיין אונד ער פאן דעם געלדע זייער טאכטער לויזא, וועלכע
לעקציאנען אים קלאווערשפיעלען ערטהילט, זיינע לעבענסבע-
דירפניססע בעשטרייטעט. ער איזט אלוז ניכט פיעל בעססער
סיטואירט אלס זיא, ביידע שטעהען אויף גלייכער שטופע;
האטטען זיא זיך ניכט ענטצווייט אונד ווארע זיא ניכט פאן
סאלאמאנדער אום זיינעם הויזע געוועזען, זיא האטטען יעצט
אין פארציגליכעם עהעפאאר אכעגעבען, דאז זיך זאנעאל אין
איהרער זעלען אונד כאראקטערהארמאניע אלס אויך אין בע-
צוג אויף איהרער מאטעריעללען לאגע פאללשטאנדיג גלייך וואר,
זיא קאנטען יעצט אין אללער רוהע אונד אים פאללסטען
איינפערנעהמען איהר פערמאגען, דאז זיא ניכט בעזאססען,
פערוואלטען, אהנע פאן אירגענד יעמאנדעם געשטארט צו
ווערדען — אבער, עס איזט אנדערס געשעהען אונד פארלייפ-
וואר דיעזעס ניכט אכצוהעלפען.

עטווא דריי יאהרע וואהנטע אדעלע איינזאם אונד
פערלאססען אין דער זאנעשאווער שטראסע צו B, אין דיע-
זען טרויריגען טאגען זיך אן איהר גליקליכעם לעבען אים
הויזע איהרעם ערסטען גאטטען ר' קלמן שטען עראינערנד,
אונד איהרער יאנע ענטשוואונדענען גראסעס אונד עהרע בייא
סאלאמאנדער גאנץ פערגעססענד. אין עבען דערזעלבען צייט
לעכטע סאלאמאנדער „נור איינמאל אויף ערדען“, פערבראכטע
זיינע מאגע אים קארטענשפיעלען אין דען קאפפעהיזער, זייער
אונגליקליכען גאטטין שפאטענד אונד זיא אב איהר טרוירי-
געס לאז פעהרהאנענד. ביידע גלויבטען עס קוים, זיך נאך
איינמאל וועדערצוהעהן, עס קאס איהנען קוים אויף דא גע-
דאנקען, דאס זיא דער צופאלל וועדער צוואטמענפיהרען קאנן.
אונד דאך האט אין צופאלל דיעזעס גראסעס וואונדער בע-

האבען אין דען גענאנטען שטיקקען געצייגט, דאס זיא דא
פארהיגקייט בעזיטצען, טיפען אום דעם יידישען לעבען געטרייא
צו קאפירען אונד איהרע אויפגאבע צור פאללסטען צופריעדענ-
הייט צו לאזען. וואס פאן דען מאנערען, גילט אין ניכט נעריג-
גערעם מאסעס אויך פאן דען ווייבליכען מיטגליעדערען. פרויא
יאוועליער שפיעלט איהרע מוטטערראללען מיט גלאנצענ-
דעם ערפאלג; פרייליין לאוויטץ אונד פרויא פיינקעל-
שטיין געבען איהרע יינגערען ראללען מיט דראמאטישעם
פערשטאנדניסס אונד איינער געשיקקליכקייט, דא ניכטס צו
ווינשען איבריג לאססען.

עס איזט נור בעדויערליך, דאס דער מהעאטערזאאל צו
קליין איזט, אום דא אין דעמועלבען זיך פראדוצירענדען טא-
לענטע מיט איינעם בעזוכע אונד איינעם טאטעריעללען ער-
פאלגע צו בעלאהנען, ווא זיא עס נאך איהרען קינסטלערישען
לייסטונגען פערדינענען.

קראקווא, 14. פעבער 1899.

יחיאל בערנזאנען.

פאללעטאן.

נאך ציון.

ערצאהלונג פאן מ. ד. בראנדשטאטער.

(4. פארטועצונג.)

פאלל ערבייטערונג אונד פערצווייפלונג קעהרטע אדע-
לע איהרעם גאטטען דען ריקקען אונד בעגאב זיך וועדער נאך
B. צו איהרער טאכטער אונד איהרעם שווענערזאנען. דיע-
זעלבען בערייטעטען איהר איינען גאר אונאנגענעהמען עמפפאנג
אונד איבערשיטטעטען זיא מיט דען העפטיגסטען פארווירפען,
דא ווא נאדעלשטיכע אין איהר הערץ דראנגען.

— ווארעסט דא ניכט פאס באזען גייסט בעזעססען,
וועדער הייראטמען צו וואללען, דאן מיססטעסט דא ניכט אים
דיין געלד פירכטען, ווארעסט ניכט גענאטהיגט, דאסעלבע אים
באנקהויזע צו דעפאנירען, דאמיט עס דורך איינען רובלאזען
דעפארידאנטען דייען קינדערען ענטצאגען ווערדען; דא זעלכסט
שטינדעסט הייטע ניכט ארם אונד פאן אללעם ענטבלאססט
דא — אבער דא וואללעטעסט איינען גאטטען, נאך סאלא-
מאנדער זעהנטע זיך דייען זעלע. נון האסט דא סאלא-
מאנדער; דא זופפ, דא דא דיר איינגעבראקט, מוססט דא
זעלכסט אויסלאפפעלן. איזט שאן זא וואס געהארט ווארדען?
אונד, דייען קינדערען, דיין פלייש אונד בלוט, שענקטעסט דא
קיינען גלויבען אונד גאכסט אונזער געלד, דאז פערמאגען אונ-
זערעם פאטערס, אין פערמדען האנדען, וועלכע עס פיר זיך
פערווענדעטען אונד נון שטעהסט דא דא, איין אפפער דייענעם
וואהנעס. — צום שארען האסט דא נאך דען שפאטט! „אויך
דיאלטען קיהעלעקען זאלץ, זאנטעסט דא,
אלס דא מיט סאלמאנדער געגען דען וויללען דייער קינדער
אונד דייער זאנצען פאמיליע צום טרויאלמאר געגאנגען ביזט.
ווייססט דא וואס מאן יעצט איבער דיר זאגט? „עס גיבט קיין
זאלץ צום לעקקען מעהר אונד דא אלטע קוה שטעהט מיט
פערטראקקעטער צונגע דא“ — זאלכע אונד אהנליכע „טראסט-
ווארטע“ פערנאהם זיא טאגליך אום דעם מונדע איהרער
טאכטער אונד שווענערזאנען, בייא יעדער געלעגענהייט כאכטען
זיא איהר אין אונצוויידייטיגער ווייזע דען שטאנדפונקט קלאר;
זיא פירכטעטע דען מונד צו איינער ערווידערונג צו אפפנען, דא

(*) נייאייטערענדע אכאנענטען ערהאלטען אויף פערלאנגען דא
ערסטען פארטועצונגען גראטיס נאכגעליעפערט.

לאנדע, וואָ דיא וויינרעכע זאָ פֿאַרציגליך גערייחע — דענן דען
וויין פֿערשטאָהטע הערר סאלאמאנדער ניע.
(פֿאַרשטעצונג פֿאַלגט).

דיא מעדיצינישע וועלט.

דיא צאָהנע אונד איהרע כעהאנדלונג.

(פֿאַרשטעצונג)

צוואר קאָננען דורך דיא אנגעפֿיהרע כעהאנדלונגסארטען
דיא צאָהנע שטערצען נישט דויערנד בעווייטיגט ווערען, זיא
געניגען אבער גאר מאַכמאל, דאז ליידען מאַמענטאן צו שטיללען.
דיא לאַנדבעפֿאַלקערונג, דיא פֿיר אללע איבעל זאָוואָהל
דעם לייבעס אלס אויך דער זעלע הויזמיטטעל בעווייטצט,
האט צור שטיללונג דער צאָהנע שטערצען איין זעהר איינפֿאַכעס
אונד בילליגעס מיטטעל. מאן נישטט דיא רינדע דעם פֿויל-
בוימעס אָדער קרייזדאָרנס, קאָכט זיא אונד שפֿילט דאמיט
דען מונד אין פֿויען פֿאַן פֿינף צו פֿינף מינוטען. נאָך בעסער,
ווען מאן מיט דיעזער אַבקאָנג איין שטיקקען וואַטע
טראָקנעט אונד דיעזעס אין דען האָהלען צאָהן שטאָפֿט. דאָן
ווייזט דער שטערץ אויף לאַנגערע צייט פֿאַרשטעצונג. אונד
זעלבסטפֿערשטאָנליך אין אום זאָ ענטשיידענער ווייזע, יע
שטאַרקער דיא אַבקאָנג וואַר.

דיא לעטצטע רעמטונג בעשטעהט נאטירליך שטעמט
דאָרין, דאס מאן זיך דען קראַנקען צאָהן ציעהען לאַססט. דאז
איזט אללערדינגס נישט זעהר אנגענעם. עס גיבט לייטע, דיא
גליעדמאסען אונד נערווען וואַ איין ריעזע האַבען, אלליין
פֿאַר דעם צאָהנארצט אונד זיינען אינסטרומענטען עמפֿינדען
זיא נון איינמאל איין גרויען. אללי דיא וויסענשאַפט פֿערפֿיגט
צוואר איבער גענוג מיטטעל, אונד בייא דער בעטרעפֿענדען
פֿראַצער צו בעטייבען, זאָ דאס וויי וועדער דיעזע, נאָך דען
זיא בעגלייטענדען שטערץ פֿערשפּירען. דיעזע מיטטעל פֿער-
זאָגען אבער אויך אַפֿט גענוג אונד דאָן האט מאן דאז צאָהנ-
ציעהען אין דער אורשפּרינגליכסטען פֿאַרם אונד מיט אלל ויינען
מיסליכקייטען צו ערדלדען. אָהנע דאז געפֿירכטעטע שטאָה-
לערנע אינסטרומענט, אָהנע יענעס קנירשען, דאז דען קאָפֿ
ביו אין זיינען לעטצטען נערוו ערדראָהנען לאַססט, געהט עס
דאָך נון איינמאל נישט אַב.

זעהר כאַראַקטעריסטיש איזט דיא ארט אונד ווייזע, וואַ
דיא יאפּאנער דען שאַהאפֿטען צאָהן אויס דעם געביס בע-
ווייטגען. פֿאַר אללעם פֿערציכטעט מאן דאָרט גאנץ אויף דער
צאָהנע. מאן צייגט דעם ארצט דען צאָהן, דען מאן ענטפֿערנען
ווייל, דער ארצט אומפֿאַסטט איהן מיט צוויי פֿינגערן אונד
ענטפֿערנט איהן אָהנע יעדעס אינסטרומענט זאָ זיכער אונד
שנעלל, אלס אַב עס זיך דאָרום האַנדעלט, איין אַבעשטאַר-
בענעס רייז פֿאַס צווייג לאַזלען. דיא געשיקליכקייט איזט
עבענזאָ שטוינענערענער, וואַ דיא קראַפֿט, איבער דיא דער
פֿינגער נאָהגעדונגען פֿערפֿיגען מוסס. אללערדינגס ליעגט
דאז גאנצע שטודיאום איינעם יאפּאנישען צאָהנארצטעס פֿאַר-
ווייזענער אין דעם בעשטערעכען, דיא פֿינגער אויף דיעזען דע-
איינעסיגען בערזף הין צו שטאָהלען. ווער אין יאפּאן צאָהנ-
ארצט ווערדען ווייל, געהט צוערסט צו איינעם צאָהנארצט,
אום זיך פֿאַן דיעזעס דיא פֿינגער גענוי אונטערזוכען צו לאַס-
סען, אַב זיא קראַפֿטיג גענוג זינד. דאָן ערסט בעגינט דער
אונטערריכט, דער עבענזאָ איינפֿאַך וואַ פֿראקטיש איזט. אויף
דער מאַטע דעם פֿוסבאָרענס ליעגט איין גלאַטעס פֿיכטענ-
ברעמט, אין דאז לאַכער געבאָהרט זינד. אין יעדעס דערזעלבען
שטעקט איין קורצער צאפֿפֿען, דער גלייכפֿאללס אום דעם
ווייכען האַלצע דיעזעס בוימעס הערגעשטעלט וואַרדען איזט.

ווערקשטעלליגט. דיא פֿאַן איינאנדער געטרעננטען גאטטען זינד
מיט איינעממאלע נאָהע פֿערוואַנדטע געוואָרדען, שוועגערעלטערן
איהרער קינדער, אָהנע איהר וויסען אונד גענען איהרען
וויילען.

אלישע, וועלכער שאָן לאַנגע זיינען פֿאַסטען אויפֿגע-
בען האַטטע אונד איינע לאַנגערע רייע אינס אויסלאַנד אונד-
טערנאָהס, אום דיא הערשטעללונג דעם גל א ז עס גרינדליך
צו ערלערנען, איזט נון נאָך לעמבערג צוריקגעקעהרט
אונד פֿערשטאָנדיגטע סאלאמאנדער אונד זיינע מוטטער, דאס
ער זינע שטיעפֿשוועסטער לוירא הייראטהע אונד מיט איהר
נאָך פֿאַל אַס טינא, דעם לאַנדע אונזערער פֿאַטער, פֿאַהרע,
וואַ ער, אויף איינעם פֿאַן איהם ערוואַרבענען גוטע נאָהע דעם
מעערע, איינע גלאַזהיטטע, דען ניעסטען טעכנישען אַנפֿאַר-
דערונגען ענטשפּרעכענד, ערריכטען ווייל.

ס א ל א מ א נ ד ע ר לאַכטע אונד שפֿאַטטעטע צוערסט
איבער דיעזעס אַניינען. וואַ האט מאן דען דאז געהאַרט? ...
איזט דען אונזערע הייטיגע יוגענד פֿעריקקט וואַרדען? ...
דאס אלטע מאַנער אונד פֿרויען, אַרמע אונד קראַנקע, בלינדע
אונד טויבשטוממע נאָך דעם הייליגען לאַנדע זיך בעגעבען,
אום דאָרט פֿאַן אלטאָוען צו לעבען, דאז קאָננטע סאלאמאנדער
וואָהל בעגרייפֿליך פֿינדען. אַבער יונגע, אינטעלליגענטע אונד
געבילדעטע לייטע, דיא איבעראַל איהר פֿאַרמאָקטען פֿינדען
קאָננען, זיא זאָללען זאָלך איינען אַניינען בעגעהען, דאז קאָננטע
ער גאר נישט בעגרייפֿען. אונד דאָן איינע גלאַזהיטטע אין פֿאַ-
לאַסטינא? ברויכט מאן אין אייראָפּא קיין גלאַז? איזט עטוואַ
דאזעלבסט קיין פֿלאַטץ פֿיר איינע גלאַזהיטטע פֿאַרהאנדען? —
אונד וואַס ווערדע לוירא אין דיעזעס וויסען, אָדען לאַנדע
אונטער אַרמען פֿאַנאטישען יודען מאַכען? ווייל זיא עטוואַ
דאָרט, "חצות" פֿאַר דער "טערת-המכפלה" אַבאָהלען אָדער פֿאַר
דער וועסטוואַנד (כותל-המערבי) דעם עהעמאליגען טעמפלעס
איבער דיא פֿערוויסטונג דעם הייליגען לאַנדעס קלאַגען? —

אלישע יעדאָך קלאַרטע איהן אויף, דאס פֿאַלאַסטינא
קיינעספֿאללס בלאַס דאָז פֿעראורטהיילט איזט, בראַך אונד
אָדע צו ליעגען, דאס עס נישט בלאַס דאָז דא איזט, אום אל-
טע פֿאַנאטיקער אונד מיססיגאנגער צו בעהערבערגען, דיא פֿאַן
דער זאָגענאָננטען "חלוקה" איהרען לעבענסאונטערהאלט פֿינדען
אונד זיך צו דעם צוועקע דאָהין בעגעבען, אום אַס אַלבערגע
(הר-הותים) איינע גראַבעשטאָטע צו פֿינדען; פֿאַלאַסטינא
איזט פֿיעלטערה איין אייסערסט פֿרוכטבאַרעס לאַנד אויך אים
פֿערנאַכלאַסטיגען צושטאנדע, דעם בלאַס פֿלייססיגע האַנדע
אונד גוטער וויילע פֿעהלען, אום עס וועדער צו איינעם גע-
זעגעטען אונד זעגענשפּענדענדען לאַנדע צו מאַכען, וואַ עס
איינסט וואַר, "ארץ זבת חלב ודבש". דאז עבען וואָללען דיא
ציאָנספּריינדע, וועלכע דיא קאָלאָניאַציאָן פֿאַרדערן, צו דענען
ער זיך עבענפֿאללס צאָהלע. נאָכדעם אלישע איהם אַזאָ איי-
ניגע מאַל אויפֿקלאַרען גען איבער זיינען פֿלאַן מאַכטע, אונד איהם
דאז הייליגע לאַנד אים ריכטיגען אונד וואַהרען ליכטע דאָר-
שטעללטע, גאָבער זיינע געגנערשאַפֿט אויף אונד בעפֿריינדעטע
זיך נאָך אונד נאָך מיט דער ציאָניסטישען אידעע, זאָ דאס,
אַלס ער איינמאל איינעם פֿאַרטראַגע ביוואָהנטע, דען אלישע
אים פֿעראיינע "חובבי-ציון" איבער דיא צוקונפֿט דעם יודענ-
טהומס אונד דעסען האַפֿפֿונגען, איבער דאז הייליגע לאַנד
אונד דעסען פֿריכטע, איבער דיא אַקאָנאָמישע לאַגע אים
לאַנדע אונד איבער דאז לעבען דער פֿאַלאַסטינעזישען קאָלאַ-
ניסטען היעלט, וואַר סאלאמאנדער דער ערסטע, דער דען בע-
שלוסס פֿאַסטטע, "נור איינמאל אויף ערדען צו לעבען" אויף
דעם גוטע זיינעם שטייף- אונד שוועגערזאָהנעס אים געלאַכטען

Volke versteht. Das Buch enthält die Darstellung aller neuen Steuern mit allen gesetzlichen Formularien, und zwar ausgefüllt und durch praktische Beispiele erläutert, mit Belehrungen über die Art der Ausfüllung, das Verzeichniss der inländischen Werthpapiere bezüglich der Rentensteuer, der Erwerbsteuer und Schätzungsbezirke inclusive aller Wahlvorschriften u. s. w. und ein sorgfältiges Sachregister. Durch constante Citirung der Paragraphe des Gesetzes und der Artikel der Vollzugsvorschriften, seinen streng logischen Aufbau und die einheitliche Darstellung des gesamten Steuerrechtes nach einem glücklichen System, wird das Buch auch zu einer wichtigen Fundgrube für Advocaten und insbesondere für die Steuerbeamten und die Steuercommissionen.

Israels Sendung, ein Festspiel von Adolf Motteki, Schneidemühl, Selbstverlag. Preis geb. 1.50 Mk. brochirt 1.25 Mk.

Dieses Werk ist zur Aufführung in jüdischen Vereinen und Schulen und als Gelegenheitsgeschenk vorzüglich geeignet und von der gesamten jüdischen Presse ausserordentlich günstig beurtheilt worden. Bei grösseren Nachbestellungen (für Vereine, als Schulprämie etc.) besondere Preisermässigung.

ביא בעשטעלונגען דער דער אינערירטען געגענטערע ביטטען וויר, זיך אויף די "ידישע פאלקס-שטיממע" צו בערופען.

אין דער בוכדוקקערייא
יוסף פישער, קראקא
פינדען
2—3 מיכטיגע העבראישע זעטצער
ואפארט אויפנאחמע.

Behufs **Vergrößerung** einer seit Jahren eingerichteten

Seifensiederei

wird ein **Compagnon** mit grösserem Capital gesucht; dieselbe wird eventuell auch **verpachtet**.

Gefl. Auskünfte ertheilt **GEORG SILBIGER, WADOWICE**.

עכט **נייא זידבער** דויערהאפט
ווען נור געגענטערע פאן דויערהאפטעס נייא זילבער
קויפען ווילל, ווענדע זיך מיט אננאכע דירעקט אן דיא ווייט
1870 וועלטבעקאנטע פירמא

E. KAPELUSZ, Krakau.

דויעז פירמא איזט אין קוואליטעט, סאלידיטעט, אונד בילליגע פרייזע לייסטונספעהיגער אלס יעדע אנדערע פאבריקען. א. צ. פאר לייכטער 40 צמ"ט האך 8 פל. — 34 צמ"ט 4.75 פל. — 32 צמ"ט 4.10 פל. אונד 27 צמ"ט 3.75 פל. — פערשיעדענע פאסטאנען אונד גראוירונגען. גאבעל, מעסער, לעפעל 65 קר. פער שטיק. (הדם) בשמים בוקסע פאן 80 ביז 1.80 — קידוש בעכער 1.20 — סנורות פיר חנוכה פערגאלדעט פאן 4 ביז 15 פל. — כתר לס"ת פראכטפאלל פערגאלדעט 15 פל. — עץ החיים 14 פל. — יד מיט קעטטע 2.50 פל. — דיא פרייזע זינד אב קראקווא פאבריק אדער לאגער, דיא פירמא פיהרט אויס יעדען אויפטראג פ. נאכנאחמע. — אויך אן פרייזע קינדען ווירד אללעס עקספערדירט, אומגעהער. — איללוסטרירטע פרייזקראנטע נור אן גראסיסטען אונד ווידערפערקויפער.

דער לעהרלינג מוסס עס צוערסט דאהין ברינגען, דאס ער דויעז צאפפגען זאך שנעלל אלס מאגליך העראויסציעהע, אהנע אן איהנען נאך רעכטס אדער לינקס צו ריטטעלן. געלינגט איהם דיעס, זאך האט ער דיא ערסטע שטופע זיינעם בערופעס עררייכט. דאנן געהט ער צום אייכענבלאקק איבער, אין וועלכעס זיך דיא צאפפגען פאן דויעזעס פיעל הארטערען האלצע בע-פינדען. דארויף פאלגט איין אהאנברעטט מיט טאנענצאהנען, דאנן איין צווייטעס, דאז מיט קליינען אהאנרשטיפטען אדער אייכענשטיקען געשפיקט איזט. שפאטער ווערדען דויעז זאגאר מיט דעם האממער איינגעטריעבען, דאמיט דער לעהר-לינג אלל זיינע קראפט דאראן זעטצען מוסס. האט ער אללע פרייזונגען בעשטאנדען, דאנן ווירד ער צום צאהנארצט פראמאווירט. (פארטוועטונג פאלגט.)

Vom Büchertische.

Hebräische Conversations-Grammatik. Kurzgefasstes theoretisch-praktisches Lehrbuch der modernen hebräischen Conversations- und Schriftsprache. Mit chronologisch und geographisch geordneten Schriftproben und einem Abriss der hebräischen Stenographie, von J. Rosenberg. 13 Bogen. Octav. Gebdn. 1 fl. 10 kr. = 2 M. (Verlag von A. Hartleben in Wien, Pest und Leipzig.)

Dieses Lehrbuch der modernen hebräischen Conversations- und Schriftsprache ist zunächst für die israelitische studirende Jugend bestimmt, aber auch so eingerichtet, dass jeder Gebildete, ob Christ oder Jude, ohne irgendwelche Vorkenntniss des Hebräischen, dasselbe mit Erfolg benützen kann. Es will den Zweck erreichen, dass der Selbststudirende in den Stand gesetzt werde, nach Absolvirung dieses Buches, in der hebräischen Sprache eine leichte Conversation führen und einen einfachen Brief schreiben zu können, sowie mit Hilfe eines guten Wörterbuches sich auch an die Lectüre einer hebräischen Zeitschrift wagen zu dürfen. Aus diesem Grunde wurde im theoretischen Theile jeder überflüssige Gelehrtenkram, also alles, was zum praktischen Verständniss des gesprochenen und geschriebenen Hebräisch nicht unbedingt nothwendig erschien, sorgfältig vermieden; hingegen wurde solchen Spracherscheinungen, die uns auf Schritt und Tritt begegnen, wenn sie auch nicht dem classischen Hebräisch angehören, ein breiter Raum gewährt. Aus eben diesem Grunde wurde auch die aramäische und talmudische Grammatik aufgenommen. Eine Reihe hebräischer Texte, durchgehend dem praktischen Leben entnommene Conversationsstoffe, wie sie bisher noch in keinem hebräischen Lehrbuche vorkommen, wurden eigens für dieses Werk verfasst.

Die neuen, directen Steuern. Systematisch und populär dargestellt von Dr. Sigmund Goldberger, Hof- und Gerichts-Advocat. 29 Bogen, Octav, in einem Bande eleg. gebdn. 3 fl. (Verlag von A. Hartleben in Wien, Pest und Leipzig.)

Zur rechten Zeit wurde obiges Buch veröffentlicht. Dasselbe ist eine ungemein praktische, populäre Darstellung der gesamten neuen Steuern. Der Autor hat aus dem schwer verständlichen Steuergesetze und den mehreren Bänden Vollzugs-Vorschriften ein systematisches, einheitliches Ganzes geschaffen, dessen klare, bündige Sprache Jedermann aus dem

אגענטען אונד רייזענדע

אין גאנץ רוסאניע, באסניע, הערצעגאווינא, בול-
גאריע, זעבענברגען געזוכט.

אינע מעטאללואארענפאבריק, דא זעהר גאנצארע
ארטיקל ערציגט, זוכט רעפארענטאבלע, טיכטיגע אגענטען
אונד רייזענדע, דא דער דייטשען אונד לאנדעספראכע אין
ווארט אונד שריפט מאכטיג זינד, אונד פרוואטקונדשאפטען
בעזוכען, גענען האהע פראוויזאן.
ענטשפרעכענדע קויציאן ערפארדערליך.

בייא ערפאלגרייכער טהאטיגקייט גראססער פערדיענסט.
אפערטען אונד רעפערענצען צו ריכטען אן

RUDOLF MOSSE, WIEN unter Chiffre: W. B. 654

המגיד

רעדיגירט אונטער מיטוירקונג הערפארראגענדער
שריפטשטעללער פאן יעקב שמואל פוכס

איזט דא איינציגע יידיש-נאציאנאלע
העבראישע וואכענשריפט אין אייראפא פיר
זאמסטליכע אינטערעסען דעם יודענטהום אונד
דער יידישען ליטעראטור. ער צייכעט זיך דורך דא
פיעלזייטיגקייט ווינעם אינהאלטעם פארטהיילאפט אויס.
דערזעלבע ענטהאלט אויסער איינגעהענדען אביעקטיווען
בעטראכטונגען איבער אללען צייטפראגען, אריינאל-
קארעספאנדענצען אונד נייאיקייטען אויס אללען
לאנדערן, וויסענשאפטליכע אבהאנדלונגען אויס דעם
געביעטע דער יידישען ליטעראטור אונד געשיכטע,
רעצענזיאנען ניי-ערשינענער ווערקע, ליטערארישע נא-
טיצען א. ד. ג. אונד איינען בעזאנדערען זעהר אינטע-
רעסאנטען טהייל פיר בעללעמריסטיק (פעיללעטאן).

דער אבאנעמענטפרייז בעטראגט פירם אינלאן
6 fl., פירם אויסלאנד 8 fl.

דען אבאנעמענט אונד אינוערנעמען דער
"יידישען פאלקשטיממע" ווירד איינע ערמאסטיגונג פאן
25% געוואהרט. — ווער דאס אבאנעמענט פיר איין
גאנצעס יאהר אים פאראויס בעזאחלט ערהאלט איינע
פרעמיע אים ווערטע פאן 1 fl.

פראכענומערן גראטיס אונד פראנקא.

אדרעססע:

Redaction d. „HAMAGID“, KRAKAU.

Vertretungen event. Subvertretungen

von sämtlichen Consum-Artikeln wie: Mehl, Reis, Roll-
gerste, Eisen, Petroleum etc. übernimmt für den Kra-
kauer Rayon event. für ganz Galizien ein solides Agentur-
haus in Krakau. Gefl. Anträge unter „Agenturhaus“ an
die Redaction dieses Blattes.

Für den Handelsstand unentbehrlich!

Stenographie

(System Lehmann).

Das beste und am leichtesten erlernbare
Stenographie-System. Höchste Leistungs-
fähigkeit. Unübertroffene Kürze. Gründ-
liche Ausbildung zum tüchtigen Steno-
graphen. In 12—15 Lectionen von Jeder-
mann vollständig erlernbar.

Für Auswärtige „Brieflicher Unterricht“.
Probefriefe für 1 Krone franco.

Stenographisches Unterrichts-Bureau

A. Weissmann

Podgórze-Krakau, Josefinergasse 24.

Ueberzeugen Sie sich!

Wichtig für Jedermann!

Erfolg garantirt!

Für Bücherfreunde!

I. WIDMANN'S BUCHHANDLUNG CZERNOWITZ

empfiehlt ihr reichhaltiges Lager neuer und
antiquarischer Werke, Wörterbücher in verschie-
denen Sprachen, Meyer und Brockhaus Con-
versations-Lexicon a 17 Bde. ganz neu, neueste
Aufl., Schulbücher für Gymnasien, Real- und
Handelsschulen, sämtliche Bücher sind tadello-
und werden zu billigsten Preisen geliefert.
Auswärtige Bestellungen von 5 fl. aufwärts
werden franco versendet.

Rumburger Schürzenindustrie!

Grösste und billigste Erzeugung in Oesterreich-Ungarn, liefert
pr. Nachnahme (an mir bekannte Kunden ohne) 40 Façons
Kinder- u. Frauenschürzen, erstere von 6 bis 40 kr., letzter
von 10 bis 50 kr., schwarze Cloth 20 kr. bis fl. 1.50, Träger
gross von 50 kr., Jacken 45 kr., Hemden 45 kr., Röcke 50 kr.
Nichtpassendes zurück. Mustersendung franco u. 5%, beträgt
ca. 8—10 fl. JULIUS LEDERER, RUMBURG.

מאועס פראנקעל

שמעפדעקקען-ערציגער

וויין, I. זאלצגריעז 21.

עמפפעהלט זיין רייכאססארטירטעס לאגער אללערהאנד
שמעפדעקקען, אין געשמאקפאלסטער אויספיהרונג
צו דען בילליגסטען פרייזען.

fl. 35.—

fl. 35.— aufwärts.

DIE BESTEN

Ringschiffchen-, Singer-,

Vibrating-Shuttle-

und alle anderen

SORTEN

NÄHMASCHINEN

sowie

Bestandtheile

offerirt die

Original-Nähmaschinen-Fabriks-Niederlage

MICHAEL KAMMHOLZ

Krakau, Florianergasse 34.

Reparaturen werden billigst berechnet.

Fünfjährige reelle Garantie!

Max Nordau:

Die conventionellen Lügen der Kulturmenschheit. 16. Auflage 4 M., geb. 5 M. Paradoxe. 6. Auflage 4 M., geb. 5 M. — Die Krankheit des Jahrhunderts. 2 Bde. 10 M., geb. 12 M. 80 Pf. — Paris unter der 3. Republik. 4. Aufl. 6 M., geb. 7 M. 50 Pf. — Vom Kreml zur Alhambra. Kulturstudien, 2 Bde. 3. Aufl. 12 M., geb. 15 M. — Max Nordau's Porträt in Kupferstich 2 M., für Käufer von mindestens 2 Schriften gratis. Ausf. Prosp. gratis u. franco. Verleger B. Elischer Nachf. Leipzig.

Die „Wiener Allgemeine Zeitung“

ist das einzige, täglich um 6 Uhr Abends erscheinende Wiener Journal und wird noch mit den Abendzügen in die Provinz versendet. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ bringt den Lesern in der Provinz die neuesten Nachrichten am frühesten zur Kenntniss. In der „Wiener Allgemeinen Zeitung“ erscheint täglich zwölf Stunden früher als in allen anderen Wiener Blättern das vollständige Coursblatt der Wiener Effectenbörse, sowie die letzten Abendcourse, ferner die Notirungen Budapest, Berlin, Paris, Frankfurt, London, und anderer Börsenplätze. Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ veröffentlicht noch an demselben Tage, also 12 Stunden früher als alle anderen österreichischen Blätter, erschöpfende Berichte aus dem Reichsrathe, den Landtagen, den Delegationen, endlich ausführliche Berichte aus dem Gerichtssaale. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ enthält ausserdem eine dem Theater, der Kunst und Literatur gewidmete Rubrik, welche gediegene Aufsätze über alle Erscheinungen auf dem Gebiete des internationalen Bühnenwesens, der Musik, Malerei, Plastik und Literatur enthält. Sie veröffentlicht auch die neuesten und interessantesten Novellen und Romane. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ ist in allen Verschleiss-Localitäten täglich zu haben und erscheint auch an allen Feiertagen. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ liegt in allen Hotels, Cafés, Restaurants in der Reichshauptstadt, sowie in allen grösseren Städten der Monarchie auf und eignet sich demnach bestens zur Insertion.

Pränumerationspreise der „Wiener Allgemeinen Zeitung“:

Für Wien:		Für die Provinz:	
Ganzjährig	fl. 14.40	Ganzjährig	fl. 15.—
Halbjährig	„ 7.20	Halbjährig	„ 7.50
Vierteljährig	„ 3.60	Vierteljährig	„ 3.75
Monatlich	„ 1.20	Monatlich	„ 1.30

Einzelne Exemplare bei den Verschleissern in Wien 5 kr., in der Provinz 6 kr.

Das Abonnement auf die „Wiener Allgemeine Zeitung“ kann mit jedem Tage beginnen, muss jedoch mit Letztem eines Monats enden.

Die Administration der „WIENER ALLGEMEINEN ZEITUNG“
1/1, Schulerstrasse 20.

Louis Kuhne

Internationales Etablissement
für arzneilose und operationslose Heilkunst,
Leipzig.

Gegründet am 10. October 1883, erweitert 1892.
Spezielle Ratschläge u. Auskunft in
allen Krankheitsfällen, auch brieflich
so gut als möglich.

Diagnose nach dem Gesichtsausdruck.
Individuelle Behandlung nach langjähr. Erfahrungen.
Gute Heilerfolge.

Im Verlage von Louis Kuhne, Leipzig Floss-
platz 24 sind erschienen und direkt vom Verfasser
wegen Betrags-Einsendung oder Nachnahme sowie
durch jede Buchhandlung zu beziehen:

Louis Kuhne. Die neue Heilwissenschaft.
48. deutsche Aufl. (62 Tausend) 486 S.
8°. 1899. Preis M. 4.—, geb. M. 5.—.
Erschienen in 25 Sprachen.

Louis Kuhne. Bin ich gesund oder krank?
14. Aufl. Preis M. 50. Ersch. in 12 Spr.
Louis Kuhne. Kindererziehung. Ein Mahn-
ruf an alle Eltern, Lehrer u. Erzieher.
Preis M. —.50.

Louis Kuhne. Cholera, Brechdurchfall u.
deren Heilung. Preis M. —.50.

Louis Kuhne. Gesichtsausdruckskunde,
meine neue Untersuchungsart. Preis
M. 6.—, eleg. geb. M. 7.—.

Louis Kuhne. Kurberichte aus der Praxis
nebst Prospekt 38. Aufl. Unentgeltlich.

Unterfertiger sucht einen Posten in einem **Bau-
holzgeschäft** eventuell auch in einer **Dampfsäge**.
Derselbe ist seit Jahren in diesem Berufe thätig und
sehr geübt im **Cubikrechnen**.

MOSES SCHILLINGER, Krakau, Dietelsgasse 69.

איין רייזענדער

דער דאזיגער יאָהר הינדורף אויף רייזען איזט אונד איינען גראַסען
קונדענקרייז האט, ווינשט גאנצבארע ארטיקלע מיטצונעמען.
נאָהערעס אונטער סוב. F. אן דיא רעדאקציען דיעזעס בלאַטטעס.

Für den Handelsstand unentbehrlich.

Buchhaltung

einfache und doppelte.

Brieflicher Unterricht.

In 6—8 Wochen vollständig erlernbar.

Prospecte für 30 kr. in Briefmarken franco.

Samuel Luftig, Chrzanów.

Erfolg garantirt.

Kaufmännischer Unterricht.

Wichtig für Jedermann.

אללעס ניא אינגעריכטעט. מאדערנע שריפט-
גאטמונגען אונד מאשינען נייעסטער קאנסטרוקציען
מיט דאמפבעטרייב. —
געשמאקפאללע אויספיהרונג
עלעגאנטער דרוק — זארגפעלטיגסטע
קארעקטור — מעססיגע פרייזע
פראמפטע עפפעקטואירונג.
איבערניממט צום דרוקע אללערארט דרוקקסארטען,
עבענזא ווערקע אונד צייטשריפטען אין אללען
מאדערנען שפראכען זאוויא אויך אים אראבישען.
סירישען אונד גריכישען.

Josef Fischer

KRAKAU

Grodgasse 62

בוכדרוקערייא
סטערעאטיפיע
קויטשוקסטעמפעל
פאבריק

“מרגניתא שפירא”

יכיל קורות ופעולות רבינו נתן שפירא מהורדנא, ציור נאמן
מתכונת נפשו המדעית, תולדות וקורות מטעיו המתיחסים אחר
מטחו “מטה שפירא” ובשמו ירגולו.

מאת חיים דובעריש פריעדבערג מקראקא.

מחירו 30 קר. לחשיגו מאת המחבר:

B. Friedberg, Biela b. Bielitz.

Bücherkrach!

Unterzeichnete Buchhandlung versendet eine **compl. Hausbibliothek**, die in keinem Hause fehlen sollte, bestehend aus **40 Werke** im Ladenpreise von fl. 22.— für **blös fl. 3.75**.

Sämtliche Bücher sind komplett, neu und in jeder Hinsicht tadellos.

<p>5 Bd. Zola's weltberühmte Romane. — Darunter: Nana, Um eine Liebesnacht, In provenzalischer Glut.
1 Neuester Briefsteller sammt Wörterbuch. Handbuch f. d. Geschäfts-, Privat- u. Comptoir-Gebrauch.
1 Der gute Ton od. Bildung macht fein.
1 Rossegger's Lebens- und Charakter-Skizze.
1 Saphir. „O diese Weiber!“ Illustr.
1 Dreyfuss u. Zola. Die weltgeschichtliche moderne Prozessreihe Frankreichs in objectiver Darstellung v. Major Ernesti.
1 Paul de Kock. Compl. Rom.
1 Knigge.
1 Der Declamator. Auswahl der erprobtesten u. gediegentst. Vorträge.
1 Buch der schönsten Stammbuchverse.
1 Alex. Dumas Sohn. Der Fall Clemenceau. Denkschrift des Angeklagten. Soeben ersch.
2 Bd. Baronin Letang. „Alme“. Roman. 323 S. stark.
1 Lenkei-Wallesz. Das vergnügte Budapest. Führer durch die nächtl. Residenz in Wort u. Bild. 241 S. stark.
1 Grosses ägyptisches Traumbuch. 144 S. stark. Illustr.
1 Prof. Falb. „Wann geht die Welt unter?“ Humor. polit. Prophezeiungen. Illustr.</p> | <p>1 Die fürstl. Nachtwandlerin od. zwischen Himmel u. Erde.
1 Der Bergwerkssträfling od. zwei Jahre in den Silberminen Sibiriens. Naturgetreu geschildert v. J. Dimidow.
1 Guy de Maupassant. Compl. Rom.
1 Schenks Theorie.
1 Itzig Veitels Reiseabenteuer. Erzählung v. E. v. Nord.
1 Erzähl. aus Casanova's Memoiren.
1 Sacher Masoch. Compl. Rom.
1 Petöfi. Lebensgeschichte einer Gefallenen. Hochinteressant!
1 Majssim u. Schnokes. Schnurren u. Anekdoten. 108 S. Illustr.
1 Blick in die enthüllte Zukunft.
1 Leo Tolstoi. Compl. Rom.
1 Fischer. Buch der Novellen und Erzählungen. Illustr.
1 Alex. Dumas Sohn. Compl. Roman.
1 Klaus. Schatten im Glück. Original-Roman. Illustr.
1 Grosser Bilder-Kalender i. d. Gemeinjahr 1899.
1 Kattner. In den Tod gejagt. Erzähl.
1 Bilz. Unsere Gesundheit u. das neue Heilverfahren. Illustr.
1 Herzog. Die Ehe der Tragödie. Rom. a. d. Ung. Illustr.
1 Der „Schelm“. Heitere Blätter.
1 Dr. L. Petri. Der Vielwissor. Neuestes Auskunftslexikon u. Fremdwörterb.</p> |
|--|--|

Da der Vorrath nur kurze Zeit reichen dürfte, versäume niemand, diese wertvolle Bibliothek sich baldmöglichst anzuschaffen. Versandt innerhalb Österreich-Ungarn und Deutschland nur gegen Voreinsendung des Betrages von fl. 3.75. — Ausland geg. Voreinsendung. — Zu beziehen einzig und allein durch die

Verlags- u. Exportbuchhandlung Weingarten Mór, Budapest
Kerepesi-ut. 57.

פיר יידישע ארוואקאטען.

אין טשארגי-דונאיעץ, וועלכעס איינע בעפאלקערונג
פאן 900 פאמיליען צאהלט אונד צו דעססען געריכטסשפרענקעל
ביינאהע 20 דארפער געהאָרען, גיבט עס קיינען איינציגען
ארוואקאטען. איין זאלכער ווירדע היער געניגענדע אונד רעג-
טאבלער בעשאַפטיגונג פינדען. רעפּלעקטאנטען וואָללען זיך
אן דען אונטערפערטיגטען ווענדען, דער יעדע אנפראגע גראטס
בעאנטווארטעט.

N. H. RUBIN, Czarny-Dunajec.

בספ צרוף

במסחרי מסחר הכסף והזהב וכל כלי פז

אשר יסדתי לי בעה"י זה שנים אחדות פה קראקא, נמצאים
למכירה כל מיני כלי זהב וכסף אין מחסור דבר; מנורות
פשוטות ובעלות קנים, כפות סכינים ומזלגות, צוקר דאזע, כוסות
וגביעים מעשה טולסק, כתרי תורה, מנורות לחנוכה, וכוזה ביחוד
נזמי און ברילאנט ודיאמאנט צמידים ואצעדות רפודות, מורה
שעות ושרשרות זהב, ובכלל כל כלי כסף וזהב, כלם מוכנים
ועומדים במסחרי הנודע לשם ולתהלה לכאי שעריו, וכל יודעי
שם כבוד וקני הגביר ר' ליפא האראוויטץ בסטאניסלאוו
נ"י, וזכר כבוד אבי המנוח הגביר המהולל בתשבחות מו"ה
משה שמחה ז"ל כהנא, יושר לבם ואמונת רוחם בדברי המסחר
למעלה מכל תהלה, הוא ידע כי מכאן ואילך אמונת המסחר
הזרת על אכסניא שלה ויוכל כל איש להיות בטוח כי פעולתי
אמונה והנהגתי אמת, ובכן דרשוני לשכני ומצאתם ברכה.

שמואל זיינוויל כהנא.

נייזולבער לא יראה ולא ימצא בכל גבולי.
פרייזקראנטען לא אדמים.

SAMUEL KAHAN, KRAKAU, Stradom 6.

אויף פערלאנגען זיידע הילזען צור פראבע גראטים אונד פראנקא.

דיא אינדוסטריע-אנשטאלט פֿיר פאפיער אונד ציגארעטטען-הילזען

„נאריס“

דעם מאגיסטערס דער פארמאציע אונד כעמיקערס

Wł. Bełdowski, Krakau

עמפֿיעהלט צור ערלייכטערונג דער אויסוואהל פֿאלגענדע ארטען פֿאן הילזען:

פֿיר שפעציע- אליטאטען- טאכאק	„Maïs de Paris“	מאידהילזען	צו לייכטעם	ווייסע הילזען „נאריס“
	„Maïs Wallis“	"	אונד שפע-	" " "
	„El Maur“	עניפטישע הילזען	ציאליטא-	מאידהילזען „Maïs Numa“
	„Offic. Club“	"	טען-טאכאק	„Maïs Albert“

פֿאן דעם בעשטערעכען בעזעעלט. מיט דעם פֿארטשרייטען אונד ענטוויקלונג דער אינדוסטריע שריטט צו האלטען, אום אללעז ווינשען דער פ. מ. רויכער ענטשפּרעכען צו קעננען, האבע איך פֿערפֿאלקאממענעט נאריס-הילזען איינגעפֿיהרט. דיא זיך דאמיט אויסצייכנען, דאס איינע אנגעצינדעטע ציגארעטטע ניכט שנעלל אויסלעשט, זויגט קיין פֿעטט אן אונד אינפֿאלגעדעססען קאנן מאן דיא גאנצע ציגארעטטע רעכט שמאקהאפט אויסרויכען.

צוגלייך מאכע אויך אויף דיא מאידהילזען אויפֿמערקזאם, וועלכע זיך דורך קיהלעם אונד מילדע רויך אויסצייכנען אינד דען געשמאק דעם טאכאקס ניכט אים גערינגסטען בענאכטהי' גען.

צו בעקאממען זיין אללען האנדלונגען אונד טראפֿיקען.

אין לעמבערג אויסשריעסליכעם לאגער:

אין דער טאכאק- אונד ציגארעטטען- שפעציאליטעטען- האנדלונג קארל דורוויג-שטראסע.

מיט האכאכטונג

וול. בערדאווסקי

מאגיסטער דער פארמאציע אונד כעמיקער.

דען פ. מ. קויפֿלייטען אונד קאנדיטאָרען עמפֿעהלע פאפיערזאקקע אונד שאכטעל פֿיר צוקקער צו זעהר בילליגען פֿרייזען.